

บทที่ 4  
ผลการศึกษา

การศึกษาเกี่ยวกับต้นทุนและผลตอบแทนการทำไร้สับประรดเพื่อส่งโรงงานอุตสาหกรรม ของตำบลบ้านเสด็จ อำเภอเมือง จังหวัดลำปาง ครั้งนี้ใช้แบบสอบถามกับเกษตรกรผู้ทำไร้สับประรดของตำบลบ้านเสด็จจำนวน 90 ราย โดย เป็นผู้จดทะเบียน จำนวน 51 ราย คิดเป็น ร้อยละ 56.67 และไม่ได้เป็นผู้จดทะเบียน จำนวน 39 ราย คิดเป็น ร้อยละ 43.33 ข้อมูลที่ได้ รับประทานด้วยข้อมูล 4 ส่วน ดังนี้

- (1) ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับลักษณะ โดยทั่วไปของเกษตรกรผู้ทำไร้สับประรดเพื่อส่งโรงงานอุตสาหกรรม รวมถึงปัญหาและอุปสรรคในการทำไร้สับประรด
- (2) ข้อมูลเกี่ยวกับต้นทุน และค่าใช้จ่ายในการทำไร้สับประรด
- (3) ข้อมูลเกี่ยวกับผลตอบแทนในการทำไร้สับประรด
- (4) ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคด้านการจำหน่ายสับประรด

4.1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับเกษตรกรผู้ทำไร้สับประรดเพื่อส่งโรงงานอุตสาหกรรม

ตารางที่ 5 แสดงกลุ่มเกษตรกรที่มีการจดทะเบียนและไม่ได้จดทะเบียน

การจดทะเบียน	จำนวน ( ราย )	ร้อยละ
จดทะเบียน	51	56.67
ไม่ได้จดทะเบียน	39	43.33
รวม	90	100.00

ที่มา : จากแบบสอบถามเกษตรกร

ตารางที่ 5 พบว่า เกษตรกรผู้ทำไร้สับประรดของตำบลบ้านเสด็จ จำนวน 90 ราย มีเกษตรกรผู้ทำไร้สับประรดที่ได้จดทะเบียน คิดเป็นร้อยละ 56.67 และเกษตรกรผู้ทำไร้สับประรดที่ไม่ได้รับการจดทะเบียน คิดเป็นร้อยละ 43.33

ตารางที่ 6 แสดงข้อมูลสมาชิกที่ทำไร่สับปะรดของเกษตรกรตำบลบ้านเสด็จ

จำนวนสมาชิก (คน)	เพศชาย	เพศหญิง	รวม
สมาชิกในครอบครัว	162	194	356
	(45.51)	(54.49)	(100.00)
สมาชิกที่ช่วยทำไร่	116	96	212
	(54.72)	(45.28)	(100.00)
คนงานที่จ้างทำไร่	101	78	179
	(56.42)	(43.58)	(100.00)

ที่มา : จากแบบสอบถามเกษตรกร

จากตารางที่ 6 พบว่าสมาชิกในครอบครัวของกลุ่มเกษตรกร มีจำนวนสมาชิกในครอบครัวที่เป็นเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 45.51 ของสมาชิกในครอบครัวทั้งหมด และที่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 54.49 ของสมาชิกในครอบครัวทั้งหมด

สมาชิกที่ช่วยทำไร่สับปะรดโดยเป็นเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 54.72 ของสมาชิกที่ช่วยทำไร่ทั้งหมด และ สมาชิกที่ช่วยทำไร่ที่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 45.28 ของสมาชิกที่ช่วยทำไร่ทั้งหมด

จำนวนคนงานที่จ้างทำไร่ ที่เป็นเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 56.42 ของจำนวนคนงานที่จ้างทำไร่ทั้งสิ้น และจำนวนคนงานที่จ้างทำไร่ที่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 43.58 ของจำนวนคนงานที่จ้างทำไร่ทั้งสิ้น

ตารางที่ 7 แสดงข้อมูลพื้นที่เพาะปลูกโดยเฉลี่ยของเกษตรกรผู้ทำไร่สับปะรดตำบลบ้านเสด็จ

พื้นที่เพาะปลูก	จำนวน (ไร่)	ร้อยละ
พื้นที่เพาะปลูก	1,018	66.49
พื้นที่เช่าเพาะปลูก	214	13.98
พื้นที่เหลือจากการเพาะปลูก	299	19.53
รวม พื้นที่ทั้งหมด (ไร่)	1,531	100.00

ที่มา : จากแบบสอบถามเกษตรกร

จากตารางที่ 7 พบว่าพื้นที่เพาะปลูกของเกษตรกรตำบลบ้านเสด็จ มีพื้นที่ที่ใช้เพาะปลูกคิดเป็นร้อยละ 66.49 ของพื้นที่ทั้งหมด มีพื้นที่ที่เช่าเพาะปลูก คิดเป็นร้อยละ 13.98 ของพื้นที่ทั้งหมด และมีพื้นที่ที่เหลือจากการเพาะปลูก คิดเป็นร้อยละ 19.53 ของพื้นที่ทั้งหมด

ตารางที่ 8 แสดงขนาดพื้นที่ในการทำไร้สับปรดของเกษตรกรตำบลบ้านเสด็จ

ขนาดพื้นที่เพาะปลูก	จำนวน ( ราย )	ร้อยละ
พื้นที่ 1-10 ไร่	58	64.45
พื้นที่ 11-20 ไร่	21	23.33
พื้นที่ 21-30 ไร่	9	10.00
พื้นที่ 31 ไร่ ขึ้นไป	2	2.22
รวม	90	100.00

ที่มา : จากแบบสอบถามเกษตรกร

จากตารางที่ 8 พบว่าเกษตรกรผู้ทำไร้สับปรดมีพื้นที่เพาะปลูกสับปรดแยกเป็นพื้นที่เพาะปลูกสับปรดระหว่าง 1-10 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 64.45 พื้นที่เพาะปลูกไร้สับปรดระหว่าง 11-20 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 23.33 พื้นที่เพาะปลูกสับปรดระหว่าง 21-30 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 10.00 และพื้นที่เพาะปลูกไร้ จำนวนมากกว่า 31 ไร่ขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 2.22

ตารางที่ 9 แสดงเหตุผลในการทำไร้สับปรดของเกษตรกร ตำบลบ้านเสด็จ

สาเหตุที่ปลูกสับปรด	รวม	ร้อยละ
จำหน่ายได้ราคาดี	12	13.33
ปลูกและดูแลรักษาง่าย	50	55.56
ปลูกตามญาติพี่น้องเพื่อนบ้าน	40	44.44
ปลูกตามคำแนะนำของเกษตรตำบล / อำเภอ	15	16.67
ผลผลิตต่อไร่สูงกว่าพืชชนิดอื่น	12	13.33
สามารถจำหน่ายได้ตลอดปี	44	48.89
เพราะเป็นอาชีพที่ทำมานานมีความชำนาญ	80	88.89
อื่นๆ..	1	1.11

ที่มา : จากแบบสอบถามเกษตรกร

หมายเหตุ : เกษตรกรแต่ละรายสามารถเลือกตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

จากตารางที่ 9 พบว่า เกษตรกรผู้ทำไร้สับปรดมีสาเหตุที่ทำไร้สับปรดโดยส่วนใหญ่ เนื่องจาก เป็นอาชีพที่ทำมานานมีความชำนาญ คิดเป็นร้อยละ 88.89 ให้เหตุผลว่า ปลูกและดูแลรักษาง่าย คิดเป็นร้อยละ 55.56 ให้เหตุผลว่า สามารถจำหน่ายได้ตลอดปี คิดเป็น

ร้อยละ 48.89 ให้เหตุผลว่า ปลุกตามญาติพี่น้องเพื่อนบ้าน คิดเป็นร้อยละ 44.44 ให้เหตุผลว่า ปลุกตามคำแนะนำของเกษตรกรตำบล / อำเภอ คิดเป็นร้อยละ 16.67 ให้เหตุผลว่า จำหน่ายได้ราคาดี คิดเป็นร้อยละ 13.33 ให้เหตุผลว่า ผลผลิตต่อไร่สูงกว่าพืชชนิดอื่น คิดเป็นร้อยละ 13.33 และให้เหตุผลอื่นๆ คิดเป็นร้อยละ 1.11

ตารางที่ 10 แสดงข้อมูลการกู้เงินของเกษตรกรตำบลบ้านเสด็จ

รายการกู้	จำนวน ( ราย )	ร้อยละ
กู้	40	44.44
ไม่กู้	50	55.56
รวม	90	100.00

ที่มา : จากแบบสอบถามเกษตรกร

จากตารางที่ 10 พบว่า เกษตรกรผู้ทำไร่สับปะรดส่วนใหญ่ เกษตรกรไม่ได้กู้เงินมาลงทุนทำไร่สับปะรด คิดเป็นร้อยละ 55.56 ของเกษตรกรทั้งหมด และมีเกษตรกรที่กู้เงินมาลงทุนทำไร่สับปะรดคิดเป็นร้อยละ 44.44 ของเกษตรกรทั้งหมด

ตารางที่ 11 แสดงแหล่งเงินกู้ที่นำมาลงทุนของเกษตรกร ตำบลบ้านเสด็จ

แหล่งเงินกู้	จำนวน ( ราย )	ร้อยละ
ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร	33	82.50
ธนาคารพาณิชย์	0	0.00
พ่อค้า	0	0.00
อื่นๆ	7	17.50
รวม	40	100.00

ที่มา : จากแบบสอบถามเกษตรกร

จากตารางที่ 11 พบว่า เกษตรกรที่กู้เงินเพื่อนำมาลงทุนทำไร่สับปะรดจำนวน 40 ราย จากเกษตรกรทั้งหมด โดยส่วนใหญ่เกษตรกรกู้เงินเพื่อนำมาลงทุนทำไร่สับปะรดจากธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร คิดเป็นร้อยละ 82.50 ของเกษตรกรที่กู้เงินมาลงทุนทำไร่สับปะรด และมีเกษตรกรที่กู้เงินมาลงทุนทำไร่สับปะรดจากแหล่งอื่นๆ คิดเป็นร้อยละ 7.50 ของ

เกษตรกรที่กู้เงินมาลงทุนทำไร่สับปะรด และแหล่งเงินกู้ที่เกษตรกรไม่ได้ใช้เป็นแหล่งเงินกู้ ได้แก่ การกู้จากธนาคารพาณิชย์ และการกู้จากพ่อค้า

ตารางที่ 12 แสดงจำนวนเงินกู้และดอกเบี้ย

ขนาดพื้นที่	เงินกู้ (บาท)	ดอกเบี้ยเฉลี่ย/ปี (บาท)	ร้อยละ
พื้นที่ 1-10 ไร่	1,085,000.00	115,900.00	48.60
พื้นที่ 11-20 ไร่	560,000.00	65,150.00	27.32
พื้นที่ 21-30 ไร่	350,000.00	38,700.00	16.22
พื้นที่ 31 ไร่ขึ้นไป	200,000.00	18,750.00	7.86
รวม	2,195,000.00	238,500.00	100.00

ที่มา : จากแบบสอบถามเกษตรกร

จากตารางที่ 12 พบว่า เกษตรกรผู้ทำไร่สับปะรด ที่มีการกู้เงินมาลงทุน มีจำนวน วงเงินกู้ทั้งสิ้น จำนวน 2,195,000.00 บาท คิดอัตราดอกเบี้ยเฉลี่ยต่อปีจำนวน เท่ากับ 238,500.00 บาท โดยพื้นที่ 1-10 ไร่มีอัตราดอกเบี้ยสูงสุดคิดเป็นร้อยละ เท่ากับ 48.60 ของพื้นที่ทั้งหมด รองลงมา ได้แก่ พื้นที่ 11-20 ไร่ คิดเป็นร้อยละ เท่ากับ 27.32 ของพื้นที่ทั้งหมด พื้นที่ 21-30 ไร่ คิดเป็นร้อยละ เท่ากับ 16.22 ของพื้นที่ทั้งหมด และพื้นที่ 31 ไร่ขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ เท่ากับ 7.86 ของพื้นที่ทั้งหมด

ตารางที่ 13 แสดงข้อมูลที่เกษตรกรได้รับความรู้และการแก้ไขปัญหาต่างๆในการทำไร่สับปะรด

การได้รับความรู้และการแก้ไขปัญหาต่างๆ	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
เพื่อนเกษตรกร	47	52.22
เอกสารต่างๆจากหน่วยงานของรัฐ	7	7.78
เอกสารต่างๆจากหน่วยงานของเอกชน	2	2.22
เจ้าหน้าที่เกษตรอำเภอ	14	15.55
เจ้าหน้าที่เกษตรตำบล	50	55.56
อื่นๆ	5	5.56

ที่มา : จากแบบสอบถามเกษตรกร

หมายเหตุ : เกษตรกรแต่ละรายสามารถเลือกตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

จากตารางที่ 13 พบว่า เกษตรกรผู้ทำไร่น้ำจืด มีแหล่งข้อมูลที่เกษตรกรได้รับความรู้และการแก้ไขปัญหาต่างๆในการทำไร่น้ำจืด โดยส่วนใหญ่ได้รับแหล่งข้อมูลจาก เจ้าหน้าที่เกษตรตำบล คิดเป็นร้อยละ 55.56 ได้รับความรู้จากเพื่อนเกษตรกร คิดเป็นร้อยละ 52.22 ได้รับความรู้จากเจ้าหน้าที่เกษตรอำเภอ คิดเป็นร้อยละ 15.55 ได้รับความรู้จาก เอกสารต่างๆ จากหน่วยงานของรัฐ คิดเป็นร้อยละ 7.78 ได้รับความรู้อื่น คิดเป็นร้อยละ 5.56 และได้รับความรู้จาก เอกสารต่างๆจากหน่วยงานของเอกชน คิดเป็นร้อยละ 2.22

ตารางที่ 14 แสดงข้อมูลการได้รับความช่วยเหลือจากรัฐบาล

การได้รับความช่วยเหลือจากรัฐบาล	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
ได้รับ	63	70.00
ไม่ได้รับ	27	30.00
รวม	90	100.00

ที่มา : จากแบบสอบถามเกษตรกร

จากตารางที่ 14 พบว่าเกษตรกรผู้ทำไร่น้ำจืด โดยส่วนใหญ่ได้รับความช่วยเหลือจากรัฐบาล คิดเป็นร้อยละ 70.00 และเกษตรกรที่ไม่ได้รับความช่วยเหลือจากรัฐบาล คิดเป็นร้อยละ 30.00

ตารางที่ 15 แสดงข้อมูลการได้รับความช่วยเหลือจากรัฐบาล

ความช่วยเหลือจากรัฐบาล	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
ความรู้ในการปลูกสับปะรด	8	12.70
ด้านการจำหน่าย	7	11.11
ด้านเงินทุน	11	17.46
มีเจ้าหน้าที่มาให้คำแนะนำ	24	38.10
ได้รับแจกปุ๋ยหรือยาปราบศัตรูพืช	7	11.11
อื่นๆ	51	80.95

ที่มา : จากแบบสอบถามเกษตรกร

หมายเหตุ : เกษตรกรแต่ละรายสามารถเลือกตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

จากตารางที่ 15 พบว่าเกษตรกรผู้ทำไร่น้ำฝนที่ได้รับความช่วยเหลือจากรัฐบาลทั้งหมด จำนวน 63 ราย มีเกษตรกรที่ได้รับความช่วยเหลือทั้งหมดในด้านอื่น ๆ คิดเป็นร้อยละ 80.95 ได้รับความช่วยเหลือโดยมีเจ้าหน้าที่มาให้คำแนะนำ คิดเป็นร้อยละ 38.10 ได้รับความช่วยเหลือด้านเงินกู้ คิดเป็นร้อยละ 17.46 ได้รับความรู้ในการปลูกส้มปรีด คิดเป็นร้อยละ 12.70 ได้รับความช่วยเหลือด้านการจำหน่าย คิดเป็นร้อยละ 11.11 และได้รับแจกปุ๋ยหรือยาปราบศัตรูพืช คิดเป็นร้อยละ 11.11

ตารางที่ 16 แสดงข้อมูลความต้องการความช่วยเหลือจากรัฐบาลเพิ่มเติม

ความช่วยเหลือจากรัฐบาลเพิ่มเติม	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
เพิ่มราคาส้มปรีด	54	60.00
ลดราคาปุ๋ยและราคายาปราบศัตรูพืช	43	47.78
การรับซื้อและจัดหาโรงงาน	4	4.44
ด้านการตลาดและการจำหน่าย	15	16.67
การขยายพันธุ์	1	11.11
เงินอุดหนุน/เงินช่วยเหลือ	10	7.78
จำหน่ายเครื่องมือ/อุปกรณ์ในราคาถูก	2	2.22
การปลูกพืชทดแทน/ส่งเสริมอาชีพ	2	2.22

ที่มา : จากแบบสอบถามเกษตรกร

หมายเหตุ : เกษตรกรแต่ละรายสามารถเลือกตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

จากตารางที่ 16 พบว่าเกษตรกรผู้ทำไร่น้ำฝนต้องการความช่วยเหลือเพิ่มจากรัฐบาลเพิ่มเติมส่วนใหญ่ในด้านการเพิ่มราคาส้มปรีด คิดเป็นร้อยละ 60.00 ความช่วยเหลือในด้านการลดราคาปุ๋ยและราคายาปราบศัตรูพืช คิดเป็นร้อยละ 47.78 ความช่วยเหลือด้านการตลาดและการจำหน่าย คิดเป็นร้อยละ 16.67 ความช่วยเหลือด้านเงินอุดหนุน/เงินช่วยเหลือ คิดเป็นร้อยละ 7.78 ความช่วยเหลือด้านการรับซื้อและจัดหาโรงงาน คิดเป็นร้อยละ 4.44 ความช่วยเหลือด้านการจำหน่ายเครื่องมือ/อุปกรณ์ในราคาถูก คิดเป็นร้อยละ 2.22 ความช่วยเหลือด้านการปลูกพืชทดแทน/ส่งเสริมอาชีพ คิดเป็นร้อยละ 2.22 และ ความช่วยเหลือด้านการขยายพันธุ์ คิดเป็นร้อยละ 11.11

**ตารางที่ 17 แสดงข้อมูลเกี่ยวกับการรวมกลุ่มเกษตรกรตำบลบ้านเสด็จ**

กลุ่มเกษตรกร	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
มี	78	86.67
ไม่มี	12	13.33
<b>รวม</b>	<b>90</b>	<b>100.00</b>

ที่มา : จากแบบสอบถามเกษตรกร

จากตารางที่ 17 พบว่าเกษตรกรผู้ทำไร่น้ำฝน โดยส่วนใหญ่มีการรวมตัวของกลุ่มเกษตรกรคิดเป็นร้อยละเท่ากับ 86.67 และไม่มีการรวมตัวของกลุ่มเกษตรกรคิดเป็นร้อยละเท่ากับ 13.33

**ตารางที่ 18 แสดงข้อมูลเกี่ยวกับการเป็นสมาชิกของกลุ่มเกษตรกรที่มีการรวมกลุ่ม**

กลุ่มเกษตรกร	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
เป็น	57	73.08
ไม่เป็น	21	26.92
<b>รวม</b>	<b>78</b>	<b>100.00</b>

ที่มา : จากแบบสอบถามเกษตรกร

หมายเหตุ

จากตารางที่ 18 พบว่าเกษตรกรผู้ทำไร่น้ำฝนที่มีการรวมกลุ่มเกษตรกรจำนวน 78 ราย มีเกษตรกรคิดเป็นร้อยละ 73.08 ที่เป็นสมาชิกในกลุ่มเกษตรกร และ มีเกษตรกรผู้ทำไร่น้ำฝน คิดเป็นร้อยละ 26.92 ที่ไม่เป็นสมาชิกในกลุ่มเกษตรกร



ตารางที่ 19 แสดงข้อมูลเหตุผลในการเป็นสมาชิกของกลุ่มเกษตรกรที่มีการรวมกลุ่มและเป็นสมาชิก

เหตุผลในการเป็นสมาชิก	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
จัดหาปุ๋ยได้ถูกกว่าตลาด	31	54.39
ราคาคือกว่าตลาด	7	12.28
ความช่วยเหลือ	11	19.30
ยาปราบศัตรูพืช ถูกกว่าตลาด	16	28.07
สามารถขายผลผลิต	1	1.75
ไม่มีพ่อค้าคนกลาง	2	3.51
ได้รับความรู้	6	10.53
ได้จดทะเบียน	2	3.51
ดอกเบี้ย ถูกกว่าตลาด	1	1.75
สามารถซื้อปุ๋ยเป็นเงินเชื่อ	2	3.51
ไม่บอกเหตุผล	7	12.28

ที่มา : จากแบบสอบถามเกษตรกร

หมายเหตุ : เกษตรกรแต่ละรายสามารถเลือกตอบได้มากกว่า 1 อย่าง

จากตารางที่ 19 พบว่า เกษตรกรผู้ทำไร่สับปะรดที่เป็นสมาชิกของกลุ่มเกษตรกร มีเหตุผลในการเข้าเป็นสมาชิกกลุ่มเกษตรกร โดยส่วนใหญ่ เนื่องจากจัดหาปุ๋ยได้ถูกกว่าตลาด คิดเป็นร้อยละ 54.39 เนื่องจาก ยาปราบศัตรูพืช ถูกกว่าตลาด คิดเป็นร้อยละ 28.07 เนื่องจาก ได้รับความช่วยเหลือ คิดเป็นร้อยละ 19.30 เนื่องจากราคาคือกว่าตลาด คิดเป็นร้อยละ 12.28 ไม่บอกเหตุผล คิดเป็นร้อยละ 12.28 เนื่องจาก ได้รับความรู้ คิดเป็นร้อยละ 10.53 เนื่องจากไม่มีพ่อค้าคนกลาง คิดเป็นร้อยละ 3.51 เนื่องจากได้จดทะเบียน คิดเป็นร้อยละ 3.51 เนื่องจากสามารถซื้อปุ๋ยเป็นเงินเชื่อ คิดเป็นร้อยละ 3.51 เนื่องจาก สามารถขายผลผลิตคิดเป็นร้อยละ 1.75 และ เนื่องจากดอกเบี้ย ถูกกว่าตลาด เป็นคิดเป็นร้อยละ 1.75

ตารางที่ 20 แสดงข้อมูลเหตุผลในการเป็นสมาชิกของกลุ่มเกษตรกรที่มีการรวมกลุ่มแต่ไม่เป็นสมาชิก

เหตุผลในการไม่เป็นสมาชิก	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
เพาะปลูกน้อย	2	9.52
ได้จดทะเบียนกับรัฐบาลแล้ว	1	4.76
เรื่องมากและทำงานเขาเปรียบคนอื่น	1	4.76
ทำงานไม่โปร่งใส	2	9.52
ไม่มีเวลาประชุม	1	4.76
ไม่บอกเหตุผล	15	71.43

ที่มา : จากแบบสอบถามเกษตรกร

หมายเหตุ : เกษตรกรแต่ละรายสามารถเลือกตอบได้มากกว่า 1 อย่าง

จากตารางที่ 20 พบว่าผู้ทำไร่สับปะรดที่ไม่เป็นสมาชิกของกลุ่มเกษตรกร จำนวน 21 ราย มีเหตุผลในการไม่เข้าเป็นสมาชิกกลุ่มเกษตรกรโดยส่วนใหญ่ ไม่บอกเหตุผล คิดเป็นร้อยละ 71.43 เนื่องจาก เพาะปลูกน้อย คิดเป็นร้อยละ 9.52 เนื่องจากทำงานไม่โปร่งใส คิดเป็นร้อยละ 9.52 เนื่องจาก ได้จดทะเบียนกับรัฐบาลแล้ว คิดเป็นร้อยละ 4.76 เนื่องจาก เรื่องมาก คิดเป็นร้อยละ 4.76 และ เนื่องจากไม่มีเวลาประชุม คิดเป็นร้อยละ 4.76

ตารางที่ 21 แสดงแหล่งน้ำที่เกษตรกรใช้ในการทำไร่สับปะรด

แหล่งน้ำ	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
แม่น้ำวัง	12	13.33
น้ำบาดาล	1	1.11
น้ำจากเขื่อน /ชลประทาน	4	4.44
อื่นๆ	76	84.44

ที่มา : จากแบบสอบถามเกษตรกร

หมายเหตุ : เกษตรกรแต่ละรายสามารถเลือกตอบได้มากกว่า 1 อย่าง

จากตารางที่ 21 พบว่าเกษตรกรที่ทำไร่สับปะรด ส่วนใหญ่ ใช้น้ำจากแหล่งอื่นๆ คิดเป็นร้อยละ 84.44 ใช้น้ำจากแม่น้ำวัง คิดเป็นร้อยละ 13.33 ใช้น้ำจากน้ำจากเขื่อน /ชลประทาน คิดเป็นร้อยละ 4.44 และใช้น้ำจากน้ำบาดาล คิดเป็นร้อยละ 1.11

ตารางที่ 22 แสดงข้อมูลสรุปปัญหาและอุปสรรคเกี่ยวกับการปลูกสับปะรด

ปัญหา/อุปสรรคเกี่ยวกับการเพาะปลูก	จำนวน ( ราย )	ร้อยละ
สับปะรดเป็นโรคและตายได้ง่าย	56	62.22
ค่านุ้ยและค่ายาปราบศัตรูพืชราคาสูง	68	75.56
อุปกรณ์ที่ใช้ในการเพาะปลูกราคาสูง	27	30.00
ขาดแคลนแรงงาน	10	11.11
ปริมาณน้ำที่ใช้ในการเพาะปลูก	13	14.44
ผลผลิตไม่แน่นอน	60	66.67
ราคาตกต่ำ	62	68.89
การกครราคาจากพ่อค้าคนกลาง	47	52.22
อื่นๆ	5	5.56

ที่มา : จากแบบสอบถามของเกษตรกร

หมายเหตุ : เกษตรกรแต่ละรายสามารถเลือกตอบได้มากกว่า 1 อย่าง

จากตารางที่ 22 พบว่าเกษตรกรที่ทำไร่น้ำสับปะรด ส่วนใหญ่มีปัญหาและอุปสรรคในการปลูกสับปะรด เนื่องจากค่านุ้ยและค่ายาปราบศัตรูพืชราคาสูง คิดเป็นร้อยละ 75.56 เนื่องจาก ราคาตกต่ำ คิดเป็นร้อยละ 68.89 เนื่องจาก ผลผลิตไม่แน่นอน คิดเป็นร้อยละ 66.67 เนื่องจาก สับปะรดเป็นโรคและตายได้ง่าย คิดเป็นร้อยละ 62.22 เนื่องจาก การกครราคาจากพ่อค้าคนกลาง คิดเป็นร้อยละ 52.22 เนื่องจาก อุปกรณ์ที่ใช้ในการเพาะปลูกราคาสูง คิดเป็นร้อยละ 30.00 เนื่องจากปริมาณน้ำที่ใช้ในการเพาะปลูก คิดเป็นร้อยละ 14.44 เนื่องจาก ขาดแคลนแรงงาน คิดเป็นร้อยละ 11.11 เนื่องจาก เหตุผลอื่นๆ คิดเป็นร้อยละ 5.56

ตารางที่ 23 แสดงความคิดเห็นของเกษตรกรเกี่ยวกับการปลูกสับปะรดเพิ่มขึ้น

การปลูกสับปะรดเพิ่มขึ้น	จำนวน ( ราย )	ร้อยละ
คิด	58	64.44
ไม่คิด	32	35.56
รวม	90	100.00

ที่มา : จากแบบสอบถามของเกษตรกร

จากตารางที่ 23 พบว่า ในการแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการปลูกสับปะรดเพิ่มขึ้นของเกษตรกร เกษตรกรส่วนใหญ่มีการคิดที่จะปลูกสับปะรดเพิ่มขึ้น คิดเป็นร้อยละ 64.44 และมีเกษตรกรที่ไม่คิดปลูกสับปะรดเพิ่ม คิดเป็นร้อยละ 35.56

ตารางที่ 24 แสดงข้อมูลเหตุผลของเกษตรกรที่คิดปลูกสับปะรดเพิ่มขึ้น

เหตุผลในการปลูกสับปะรดเพิ่ม	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
เป็นอาชีพหลัก	18	31.03
ต้องการรายได้	13	22.41
ไม่มีอาชีพเสริมอื่น	13	22.41
รายได้ดี/ มีกำไร	3	5.17
ปลูกพืชชนิดอื่นไม่ได้	2	3.45
มีเนื้อที่เหลือ	1	1.73
สับปะรดปลูกง่าย	1	1.73
มีรายจ่ายมาก	3	5.17
มีโรงงานรับซื้อ	3	5.17
ตลาดต้องการ	1	1.73
<b>รวม</b>	<b>58</b>	<b>100.00</b>

ที่มา : จากแบบสอบถามของเกษตรกร

จากตารางที่ 24 พบว่า จากเกษตรกรที่มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการปลูกสับปะรดเพิ่มขึ้น จำนวน 58 ราย มีเหตุผลในการปลูกสับปะรดเพิ่มขึ้นโดยส่วนใหญ่เนื่องจาก เป็นอาชีพหลัก คิดเป็นร้อยละ 31.03 เนื่องจาก ต้องการรายได้ คิดเป็นร้อยละ 22.41 เนื่องจากไม่มีอาชีพเสริมอื่น คิดเป็นร้อยละ 22.41 เนื่องจาก รายได้ดี/ มีกำไร คิดเป็นร้อยละ 5.17 เนื่องจาก มีรายจ่ายมาก คิดเป็นร้อยละ 5.17 เนื่องจาก มีโรงงานรับซื้อ คิดเป็นร้อยละ 5.17 เนื่องจาก ปลูกพืชชนิดอื่นไม่ได้ คิดเป็นร้อยละ 3.45 เนื่องจาก มีเนื้อที่เหลือ คิดเป็นร้อยละ 1.73 เนื่องจาก สับปะรดปลูกง่าย คิดเป็นร้อยละ 1.73 และ เนื่องจาก ตลาดยังต้องการ คิดเป็นร้อยละ 1.73

ตารางที่ 25 แสดงข้อมูลเหตุผลของเกษตรกรที่ไม่คิดปลูกสับปะรดเพิ่มขึ้น

เหตุผลในการไม่ปลูกสับปะรดเพิ่ม	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
ไม่มีเนื้อที่ปลูก	10	31.25
ราคาตกต่ำ	15	46.88
ป่วยและขาดสภาพเศรษฐกิจ	2	6.25
ต้นทุนสูง	2	6.25
อายุมาก	3	9.38
ไม่มีทุนหมุนเวียน	1	3.13

ที่มา : จากแบบสอบถามของเกษตรกร

หมายเหตุ : เกษตรกรแต่ละรายสามารถเลือกตอบได้มากกว่า 1 อย่าง

จากตารางที่ 25 พบว่า จากเกษตรกรที่ไม่คิดปลูกสับปะรดเพิ่มขึ้น จำนวน 32 ราย มีเหตุผลที่ไม่ปลูกสับปะรดเพิ่มขึ้นโดยส่วนใหญ่เนื่องจาก ราคาตกต่ำ คิดเป็นร้อยละ 46.88 เนื่องจาก ไม่มีเนื้อที่ปลูก คิดเป็นร้อยละ 31.25 เนื่องจาก เกษตรกรมีอายุมาก คิดเป็นร้อยละ 9.38 เนื่องจาก ป่วยและขาดสภาพเศรษฐกิจ คิดเป็นร้อยละ 6.25 เนื่องจาก การทำไร่สับปะรดมีต้นทุนสูง คิดเป็นร้อยละ 6.25 และ เนื่องจาก ไม่มีทุนหมุนเวียน คิดเป็นร้อยละ 3.13

#### 4.2 ข้อมูลเกี่ยวกับต้นทุนและค่าใช้จ่ายในการทำไร่สับปะรด

ตารางที่ 26 แสดงค่าแรงในการทำไร่สับปะรดตามขนาดพื้นที่ไร่

ค่าแรง	พื้นที่ 1-10 ไร่ (บาท)	พื้นที่ 11-20 ไร่ (บาท)	พื้นที่ 21-30 ไร่ (บาท)	พื้นที่ 31 ไร่ขึ้นไป (บาท)	รวมค่าแรงเฉลี่ยต่อไร่ (บาท)
ค่าเตรียมดิน	657.76	671.43	744.44	575.00	667.78
ค่าปลูก	657.11	740.02	712.49	412.50	676.56
ค่าเก็บเกี่ยว	620.37	426.36	426.83	183.75	546.05
ค่าดูแล	475.39	398.84	349.52	434.25	444.03
รวม	2,410.63	2,236.65	2,233.28	1,605.50	2,334.42

ที่มา : จากแบบสอบถามของเกษตรกร

จากตารางที่ 26 พบว่า ค่าแรงในการทำไร้สับปรดของเกษตรกรผู้ทำไร้สับปรดของตำบลบ้านเสด็จ ประกอบด้วยค่าแรงในการเตรียมดิน ค่าแรงในการปลูก ค่าแรงในการเก็บเกี่ยว ตลอดจนค่าแรงในการดูแลรักษา เป็นเงินจำนวน ไร่ละ 2,334.42 บาท โดยเฉลี่ยเป็นค่าแรงของขนาดพื้นที่ 1-10 ไร่ เป็นเงินจำนวน ไร่ละ 2,410.63 บาท ค่าแรงของขนาดพื้นที่ 11-20 ไร่ เป็นเงินจำนวน ไร่ละ 2,236.65 บาท ค่าแรงของขนาดพื้นที่ 21-30 ไร่ เป็นเงินจำนวน ไร่ละ 2,233.28 บาท ค่าแรงของขนาดพื้นที่ 31 ไร่ขึ้นไป เป็นเงินจำนวน ไร่ละ 1,605.50 บาท

ตารางที่ 27 แสดงค่าเครื่องมือและอุปกรณ์ที่ใช้ในการทำไร้สับปรดตามขนาดพื้นที่ไร่

ขนาดพื้นที่	ค่าเครื่องมืออุปกรณ์ (บาท)	จำนวนไร่	เฉลี่ยต่อไร่ (บาท)
พื้นที่ 1-10 ไร่	5,184.50	350	14.81
พื้นที่ 11-20 ไร่	1,746.00	337	5.18
พื้นที่ 21-30 ไร่	635.00	251	2.53
พื้นที่ 31 ไร่ขึ้นไป	248.50	80	3.11
รวม	<b>7,814.00</b>	<b>1,018</b>	<b>7.68</b>

ที่มา : จากแบบสอบถามของเกษตรกร

หมายเหตุ : การคิดค่าเครื่องมือและอุปกรณ์ที่ใช้ในการทำไร้สับปรดได้แก่ สายยางรดน้ำ จอบ มีด และอื่นๆ

จากตารางที่ 27 พบว่า ค่าเครื่องมือและอุปกรณ์ที่ใช้ในการทำไร้สับปรดของเกษตรกรตำบลบ้านเสด็จ มีจำนวนเงินเฉลี่ยต่อไร่ เป็นจำนวนเท่ากับ 7.68 บาท/ไร่ โดยเมื่อแยกตามขนาดพื้นที่พบว่า ขนาดพื้นที่ 1-10 ไร่ เป็นจำนวนเงินเฉลี่ยต่อไร่ เท่ากับ 14.81 บาท/ไร่ ขนาดพื้นที่ 11- 20 ไร่ เป็นจำนวนเงินเฉลี่ยต่อไร่ เท่ากับ 5.18 บาท/ไร่ ขนาดพื้นที่ 21-30 ไร่ เป็นจำนวนเงินเฉลี่ยต่อไร่ เท่ากับ 2.53 บาท/ไร่ ขนาดพื้นที่ 31 ไร่ขึ้นไป เป็นจำนวนเงินเฉลี่ยต่อไร่ เท่ากับ 3.11 บาท/ไร่

ตารางที่ 28 แสดงค่าน้ำมันและหล่อลื่นที่ใช้ในการทำไร่สับปรดตามขนาดพื้นที่ไร่

ขนาดพื้นที่	ค่าน้ำมัน/หล่อลื่น (บาท)	จำนวนไร่	เฉลี่ยต่อไร่ (บาท)
พื้นที่ 1-10 ไร่	2,706	350	7.73
พื้นที่ 11-20 ไร่	1,830	337	5.43
พื้นที่ 21-30 ไร่	1,910	251	7.61
พื้นที่ 31 ไร่ขึ้นไป	630	80	7.88
รวม	7,076	1,018	6.95

ที่มา : จากแบบสอบถามของเกษตรกร

จากตารางที่ 28 พบว่า ค่าน้ำมันและหล่อลื่นที่เกษตรกรตำบลบ้านเสด็จใช้ในการทำไร่สับปรด เป็นจำนวนเงินเฉลี่ยต่อไร่ เท่ากับ 6.95 บาท/ไร่ โดยเมื่อแยกค่าน้ำมันและหล่อลื่นตามขนาดพื้นที่ พบว่า ขนาดพื้นที่ 1-10 ไร่ ใช้เป็นจำนวนเงินเฉลี่ยต่อไร่ เท่ากับ 7.73 บาท/ไร่ ขนาดพื้นที่ 11-20 ไร่ ใช้เป็นจำนวนเงินเฉลี่ยต่อไร่ เท่ากับ 5.43 บาท/ไร่ ขนาดพื้นที่ 21-30 ไร่ ใช้เป็นจำนวนเงินเฉลี่ยต่อไร่ เท่ากับ 7.61 บาท/ไร่ ขนาดพื้นที่ 31 ไร่ขึ้นไป ใช้เป็นจำนวนเงินเฉลี่ยต่อไร่ เท่ากับ 7.88 บาท/ไร่

ตารางที่ 29 แสดงค่าวัสดุที่ใช้ในการทำไร่สับปรดตามขนาดพื้นที่ไร่

ค่าวัสดุ	พื้นที่ 1-10 ไร่ (บาท)	พื้นที่ 11-20 ไร่ (บาท)	พื้นที่ 21-30 ไร่ (บาท)	พื้นที่ 31 ไร่ขึ้นไป (บาท)	ค่าวัสดุเฉลี่ย/ไร่ (บาท)
ค่าน้ำมัน	1,918.10	1,871.43	1,766.67	1,900.00	1,891.67
ค่าปุ๋ย	1,261.95	1,263.81	1,318.89	1,680.00	1,277.37
ค่ายาปราบศัตรูพืช	1,174.56	1,202.05	830.69	482.50	1,131.21
ค่าเครื่องมือ/อุปกรณ์	14.81	5.18	2.53	3.11	7.68
ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง/ หล่อลื่น	7.73	5.43	7.61	7.88	6.95
รวม	4,377.15	4,347.90	3,926.39	4,073.49	4,314.88

ที่มา : จากแบบสอบถามของเกษตรกร

จากตารางที่ 29 พบว่า ค่าวัสดุในการทำไร่สับปะรดเฉลี่ยต่อไร่ของเกษตรกรผู้ทำไร่สับปะรดตำบลบ้านเสด็จ มีค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับวัสดุ รวมเป็นเงินทั้งสิ้น จำนวนไร่ละ 4,314.88 บาท ซึ่งค่าวัสดุประกอบด้วยประกอบด้วย ค่าหน่อพันธุ์ จำนวนเงินไร่ละ 1,891.67 บาท ค่าปุ๋ย จำนวนเงินไร่ละ 1,277.37 บาท ค่ายาปราบศัตรูพืช จำนวนเงินไร่ละ 1,131.21 บาท ค่าเครื่องมือและอุปกรณ์ จำนวนเงินไร่ละ 7.68 บาท ค่าน้ำมันเชื้อเพลิงและหล่อลื่น จำนวนเงินไร่ละ 6.95 บาท โดยแยกเป็นค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับวัสดุตามขนาดพื้นที่ทำไร่ได้ดังนี้ ขนาดพื้นที่ไร่ 1-10 ไร่ เป็นเงินจำนวนไร่ละ 4,377.15 บาท ขนาดพื้นที่ 11-20 ไร่ เป็นเงินจำนวนไร่ละ 4,347.90 บาท ขนาดพื้นที่ 21-30 ไร่ เป็นเงินจำนวนไร่ละ 3,926.39 บาท และขนาดพื้นที่ 31 ไร่ขึ้นไป เป็นเงินจำนวนไร่ละ 4,073.49 บาท

ตารางที่ 30 แสดงค่าซ่อมแซมเครื่องมือและอุปกรณ์ที่ใช้ในการทำไร่สับปะรดตามขนาดพื้นที่ไร่

ขนาดพื้นที่	ค่าซ่อมแซม (บาท)	จำนวนไร่	เฉลี่ยต่อไร่ (บาท)
พื้นที่ 1-10 ไร่	175	350	0.50
พื้นที่ 11-20 ไร่	20	337	0.06
พื้นที่ 21-30 ไร่	580	251	2.31
พื้นที่ 31 ไร่ขึ้นไป	0	0	0
รวม	775	938	0.83

ที่มา : จากแบบสอบถามของเกษตรกร

จากตารางที่ 30 พบว่าค่าซ่อมแซมเครื่องมือ และอุปกรณ์ที่ใช้ในการทำไร่สับปะรดเฉลี่ยต่อไร่ เป็นจำนวน เท่ากับ 0.83 บาท/ไร่ โดย ขนาดพื้นที่ 1-10 ไร่ เป็นจำนวน 0.50 บาท/ไร่ ขนาดพื้นที่ 11-20 ไร่ เป็นจำนวน 0.06 บาท/ไร่ ขนาดพื้นที่ 21-30 ไร่ เป็นจำนวน 2.31 บาท/ไร่ และขนาดพื้นที่ 31 ไร่ขึ้นไป ไม่มีค่าซ่อมแซมเครื่องมือและอุปกรณ์ในการทำไร่สับปะรด



ตารางที่ 31 แสดงดอกเบี้ยจ่ายที่ใช้ในการทำไร่สับปะรดตามขนาดพื้นที่ไร่

ขนาดพื้นที่	ดอกเบี้ยจ่าย (บาท)	จำนวนไร่	เฉลี่ยต่อไร่ (บาท)
พื้นที่ 1-10 ไร่	115,900.00	350	331.14
พื้นที่ 11-20 ไร่	65,150.00	337	193.32
พื้นที่ 21-30 ไร่	38,700.00	251	154.18
พื้นที่ 31 ไร่ขึ้นไป	18,750.00	80	234.38
รวม	238,500.00	1,018	234.28

ที่มา : จากแบบสอบถามของเกษตรกร

จากตารางที่ 31 พบว่า ดอกเบี้ยจ่ายที่เกิดขึ้นในการทำไร่สับปะรดเฉลี่ยต่อไร่ของเกษตรกรผู้ทำไร่สับปะรดตำบลบ้านเสด็จ เป็นเงินจำนวนไร่ละ 234.28 บาท โดยขนาดพื้นที่ 1-10 ไร่ เป็นเงินจำนวนไร่ละ 331.14 บาท ขนาดพื้นที่ 11-20 ไร่ เป็นเงินจำนวนไร่ละ 193.32 บาท ขนาดพื้นที่ 21-30 ไร่ เป็นเงินจำนวนไร่ละ 154.18 บาท และขนาดพื้นที่ 31 ไร่ขึ้นไป เป็นเงินจำนวนไร่ละ 234.38 บาท

ตารางที่ 32 แสดงราคาที่ดินที่ใช้ในการทำไร่สับปะรด

ขนาดพื้นที่	ราคาที่ดิน (บาท)	เฉลี่ยต่อไร่ (บาท)
พื้นที่ 1-10 ไร่	46,575.00	803.02
พื้นที่ 11-20 ไร่	17,350.00	826.19
พื้นที่ 21-30 ไร่	8,000.00	888.89
พื้นที่ 31 ไร่ขึ้นไป	1,750.00	875.00
รวม	73,675.00	818.61

ที่มา : จากแบบสอบถามของเกษตรกร

จากตารางที่ 32 พบว่าราคาที่ดินของตำบลบ้านเสด็จที่ใช้ทำไร่สับปะรดมีราคาเฉลี่ยไร่ละ 818.61 บาท โดยแยกเป็นราคาตามขนาดพื้นที่ ได้ดังนี้ ขนาดพื้นที่ 1-10 ไร่ มีราคาที่ดินเฉลี่ยไร่ละ 803.02 บาท ขนาดพื้นที่ 11-20 ไร่มีราคาที่ดินเฉลี่ยไร่ละ 826.19 บาท ขนาดพื้นที่ 21-30 ไร่มีราคาที่ดินเฉลี่ยไร่ละ 888.89 บาท และขนาดพื้นที่ 31 ไร่ขึ้นไป มีราคาเฉลี่ยไร่ละ 875.00 บาท

ตารางที่ 33 แสดงค่าเช่าและภาษีที่ดินของเกษตรกรผู้ทำไร่สับปะรดของเกษตรกร

ขนาดพื้นที่	ค่าเช่าและภาษีที่ดิน (บาท)	เฉลี่ยต่อไร่ (บาท)
พื้นที่ 1-10 ไร่	1,864.32	32.14
พื้นที่ 11-20 ไร่	1,867.50	88.93
พื้นที่ 21-30 ไร่	1,080.00	120.00
พื้นที่ 31 ไร่ขึ้นไป	200.00	100.00
รวม	5,011.82	55.69

ที่มา : จากแบบสอบถามของเกษตรกร

จากตารางที่ 33 พบว่า เกษตรกรผู้ทำไร่สับปะรดของตำบลบ้านเสด็จมีค่าเช่าและภาษีที่ดินเป็นจำนวนเงิน เฉลี่ยต่อไร่ เท่ากับ 55.69 บาท/ไร่ โดยแยกเป็นขนาดพื้นที่ไร่ได้ดังนี้ ขนาดพื้นที่ 1-10 ไร่ มีค่าเช่าและภาษีที่ดิน เฉลี่ยไร่ละ 32.14 บาท ขนาดพื้นที่ 11-20 ไร่ มีค่าเช่าและภาษีที่ดินเฉลี่ยไร่ละ 88.93 บาท ขนาดพื้นที่ 21-30 ไร่ ไร่ มีค่าเช่าและภาษีที่ดินเฉลี่ยไร่ละ 120.00 บาท ไร่ ขนาดพื้นที่ 31 ไร่ขึ้นไป มีค่าเช่าและภาษีที่ดินเฉลี่ยไร่ละ 100.00 บาท

ตารางที่ 34 แสดงมูลค่าเครื่องมือและอุปกรณ์ที่ใช้และค่าเสื่อมราคา ขนาดพื้นที่ 1-10 ไร่

รายการ	จำนวน (บาท)	อายุการใช้งาน (ปี)	ค่าเสื่อมราคา/ปี (บาท)
เครื่องสูบน้ำ (พร้อมปั้มน้ำ)	27,000.00	20	1,350.00
สายยางรดน้ำ	1,030.00	10	0
เครื่องพ่นยา	348,500.00	20	17,425.00
จอบ	10,690.00	10	0
มีดค้ายหญ้า	7,795.00	10	0
เครื่องตัดหญ้า	-	20	0
อื่นๆ.....	32,330.00	10	0
รวม	427,345.00		18,775.00

ที่มา : จากแบบสอบถามของเกษตรกร

หมายเหตุ : ค่าเสื่อมราคาคิดเฉพาะ เครื่องสูบน้ำ เครื่องพ่นยา เครื่องตัดหญ้า เท่านั้น

จากตารางที่ 34 พบว่า เกษตรกรขนาดพื้นที่ 1- 10 ไร่ มีเครื่องมือ และอุปกรณ์ที่ใช้ทำไร่สับปะรด ได้แก่ เครื่องสูบน้ำ (พร้อมปั้มน้ำ) จำนวน 27,000.00 บาท อายุการใช้งาน 20 ปี ค่าเสื่อมราคา/ปี เท่ากับ 1,350.00 บาท สายยางรดน้ำ จำนวน 1,030.00 บาท อายุการใช้งาน 10 ปี เครื่องพ่นยา จำนวน 348,500.00 บาท อายุการใช้งาน 20 ปี ค่าเสื่อมราคา/ปี เท่ากับ 17,425.00 บาท จอบ จำนวน เท่ากับ 10,690.00 บาท อายุการใช้งาน 10 ปี มีดคายหญ้า จำนวน 7,795.00 บาท อายุการใช้งาน 10 ปี ไม่มีเครื่องตัดหญ้า ซึ่งมี อายุการใช้งาน 20 ปี และมีอื่นๆ จำนวน เท่ากับ 32,330.00 บาท อายุการใช้งาน 10 ปี ดังนั้น ขนาดพื้นที่ 1-10 ไร่ มีค่าเสื่อมราคาต่อปีจำนวน เท่ากับ 18,775.00 บาท

ตารางที่ 35 แสดงมูลค่าเครื่องมือและอุปกรณ์ ที่ใช้และค่าเสื่อมราคา ขนาดพื้นที่ 11-20 ไร่

รายการ	จำนวน (บาท)	อายุการใช้งาน (ปี)	ค่าเสื่อมราคา/ปี (บาท)
เครื่องสูบน้ำ (พร้อมปั้มน้ำ)	0	20	0
สายยางรดน้ำ	500.00	10	0
เครื่องพ่นยา	126,600.00	20	6,330.00
จอบ	3,670.00	10	0
มีดคายหญ้า	3,130.00	10	0
เครื่องตัดหญ้า	0	20	0
อื่นๆ.....	10,160.00	10	0
<b>รวม</b>	<b>144,060.00</b>		<b>6,330.00</b>

ที่มา : จากแบบสอบถามของเกษตรกร

หมายเหตุ : ค่าเสื่อมราคาคิดเฉพาะ เครื่องสูบน้ำ เครื่องพ่นยา เครื่องตัดหญ้า เท่านั้น

จากตารางที่ 35 พบว่า กลุ่มเกษตรกรของขนาดพื้นที่ 11 - 20 ไร่ ไม่มีเครื่องสูบน้ำ (พร้อมปั้มน้ำ) มีสายยางรดน้ำ จำนวน 500.00 บาท อายุการใช้งาน 10 ปี มีเครื่องพ่นยา จำนวน 126,600.00 บาท อายุการใช้งาน 20 ปี ค่าเสื่อมราคา/ปี เท่ากับ 6,330.00 บาท มีจอบ จำนวน เท่ากับ 3,670.00 บาท อายุการใช้งาน 10 ปี มีมีดคายหญ้า จำนวน 3,130.00 บาท อายุการใช้งาน 10 ปี ไม่มีเครื่องตัดหญ้า ซึ่งมี อายุการใช้งาน 20 ปี และ มีอื่นๆ จำนวน เท่ากับ 10,160.00 บาท อายุการใช้งาน 10 ปี ดังนั้น ขนาดพื้นที่ 11- 20 ไร่ มีค่าเสื่อมราคาต่อปีจำนวน เท่ากับ 6,330.00 บาท

ตารางที่ 36 แสดงมูลค่าเครื่องมือและอุปกรณ์ ที่ใช้และค่าเสื่อมราคา ขนาดพื้นที่ 21-30 ไร่

รายการ	จำนวน (บาท)	อายุการใช้งาน (ปี)	ค่าเสื่อมราคา/ปี (บาท)
เครื่องสูบน้ำ (พร้อมปั๊มน้ำ)	0	20	0
สายยางรดน้ำ	120.00	10	0
เครื่องพ่นยา	82,000.00	20	4,100.00
จอบ	2,060.00	10	0
มีดคายหญ้า	2,690.00	10	0
เครื่องตัดหญ้า	0	20	0
อื่นๆ.....	1,480.00	10	0
<b>รวม</b>	<b>88,350.00</b>		<b>4,100.00</b>

ที่มา : จากแบบสอบถามของเกษตรกร

หมายเหตุ : ค่าเสื่อมราคาคิดเฉพาะ เครื่องสูบน้ำ เครื่องพ่นยา เครื่องตัดหญ้า เท่านั้น

จากตารางที่ 36 พบว่า กลุ่มเกษตรกรของขนาดพื้นที่ 21- 30 ไร่ไม่มีเครื่องสูบน้ำ (พร้อมปั๊มน้ำ) มีสายยางรดน้ำ จำนวน 120.00 บาท อายุการใช้งาน 10 ปี มีเครื่องพ่นยา จำนวน 82,000.00 บาท อายุการใช้งาน 20 ปี ค่าเสื่อมราคา/ปี เท่ากับ 4,100.00 บาท มีจอบ จำนวน เท่ากับ 2,060.00 บาท อายุการใช้งาน 10 ปี มีมีดคายหญ้า จำนวน 2,690.00 บาท อายุการใช้งาน 10 ปี ไม่มีเครื่องตัดหญ้า ซึ่งมี อายุการใช้งาน 20 ปี และอื่นๆ จำนวน เท่ากับ 1,480.00 บาท อายุการใช้งาน 10 ปี ดังนั้น ขนาดพื้นที่ 21- 30 ไร่ มีค่าเสื่อมราคาต่อปีจำนวน เท่ากับ 4,100.00 บาท

ตารางที่ 37 แสดงมูลค่าเครื่องมือและอุปกรณ์ ที่ใช้และค่าเสื่อมราคา ขนาดพื้นที่ 31 ไร่ ขึ้นไป

รายการ	จำนวน (บาท)	อายุการใช้งาน (ปี)	ค่าเสื่อมราคา/ปี (บาท)
เครื่องสูบน้ำ (พร้อมปั้มน้ำ)	17,000.00	20	850.00
สายยางรดน้ำ	1,200.00	10	0
เครื่องพ่นยา	24,000.00	20	1,200.00
จอบ	360.00	10	0
มีดคายหญ้า	525.00	10	0
เครื่องตัดหญ้า	9,500.00	20	475.00
อื่นๆ.....	400.00	10	0
<b>รวม</b>	<b>52,985.00</b>		<b>2,525.00</b>

ที่มา : จากแบบสอบถามของเกษตรกร

หมายเหตุ : ค่าเสื่อมราคาคิดเฉพาะ เครื่องสูบน้ำ เครื่องพ่นยา เครื่องตัดหญ้า เท่านั้น

จากตารางที่ 37 พบว่า กลุ่มเกษตรกรของขนาดพื้นที่ 31 ไร่ขึ้นไป มีเครื่องสูบน้ำ (พร้อมปั้มน้ำ) จำนวน 17,000.00 บาท มีอายุการใช้งาน 20 ปี คิดค่าเสื่อมราคา/ปี เท่ากับ 850.00 บาท มีสายยางรดน้ำ จำนวน 1,200.00 บาท อายุการใช้งาน 10 ปี มีเครื่องพ่นยา จำนวน 24,000.00 บาท อายุการใช้งาน 20 ปี ค่าเสื่อมราคา/ปี เท่ากับ 1,200.00 บาท มีจอบ จำนวน เท่ากับ 360.00 บาท อายุการใช้งาน 10 ปี มีมีดคายหญ้า จำนวน 525.00 บาท อายุการใช้งาน 10 ปี มีเครื่องตัดหญ้า จำนวน 9,500.00 บาท ซึ่งมี อายุการใช้งาน 20 ปี คิดเป็นค่าเสื่อมราคา/ปี เท่ากับ 475.00 บาท และมีอื่นๆ จำนวน เท่ากับ 400.00 บาท อายุการใช้งาน 10 ปี ดังนั้น ขนาดพื้นที่ 31 ไร่ ขึ้นไป มีค่าเสื่อมราคาต่อปีจำนวน เท่ากับ 2,525.00 บาท

ตารางที่ 38 แสดงการเปรียบเทียบค่าเครื่องมือและอุปกรณ์ที่ใช้ในการทำไร่สับปรดในแต่ละพื้นที่

รายการ	พื้นที่ 1-10 ไร่ (บาท)	พื้นที่ 11-20 ไร่ (บาท)	พื้นที่ 21-30 ไร่ (บาท)	พื้นที่ 31 ไร่ ขึ้นไป (บาท)	รวม (บาท)
เครื่องสูบน้ำ	27,000.00	0	0	17,000.00	44,000.00
	(61.36)	(0.00)	(0.00)	(38.64)	(100.00)
สายยางรดน้ำ	1,030.00	500.00	120.00	1,200.00	2,850.00
	(36.14)	(17.54)	(4.21)	(42.11)	(100.00)
เครื่องพ่นยา	348,500.00	126,600.00	82,000.00	24,000.00	581,100.00
	(59.97)	(21.79)	(14.11)	(4.13)	(100.00)
จอบ	10,690.00	3,670.00	2,060.00	360.00	16,780.00
	(63.71)	(21.87)	(12.28)	(2.14)	(100.00)
มีดค้ายหญ้า	7,795.00	3,130.00	2,690.00	525.00	14,140.00
	(55.13)	(22.14)	(19.02)	(3.71)	(100.00)
เครื่องตัดหญ้า	0	0	0	9,500.00	9,500.00
	(0.00)	(0.00)	(0.00)	(100.00)	(100.00)
อื่นๆ.....	32,330.00	10,160.00	1,480.00	400.00	44,370.00
	(72.86)	(22.90)	(3.34)	(0.90)	(100.00)
รวม	427,345.00	144,060.00	88,350.00	52,985.00	712,740.00
	(59.96)	(20.21)	(12.40)	(7.43)	(100.00)

ที่มา : จากแบบสอบถามของเกษตรกร

จากตารางที่ 38 พบว่าจากการเปรียบเทียบค่าเครื่องมือและอุปกรณ์ที่ใช้ในการทำไร่สับปรดในแต่ละพื้นที่ ขนาดพื้นที่ 1- 10 ไร่ มี ค่าเครื่องมือและอุปกรณ์ที่ใช้ในการทำไร่สับปรด มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 59.96 ของพื้นที่ทั้งหมด รองลงมาได้แก่ ขนาดพื้นที่ 11 -20 ไร่ มีค่าเครื่องมือและอุปกรณ์ที่ใช้ในการทำไร่สับปรด คิดเป็นร้อยละ 20.21 ของพื้นที่ทั้งหมด ขนาดพื้นที่ 21- 30 ไร่มี ค่าเครื่องมือและอุปกรณ์ที่ใช้ในการทำไร่สับปรด คิดเป็นร้อยละ 12.40

ของพื้นที่ทั้งหมด และขนาดพื้นที่ 31 ไร่ขึ้นไป มีค่าเครื่องมือและอุปกรณ์ที่ใช้ในการทำไร่น้ำฝน คิดเป็นร้อยละ 7.43 ของพื้นที่ทั้งหมด

ตารางที่ 39 แสดงมูลค่าเครื่องมือและอุปกรณ์ที่ใช้และค่าเสื่อมราคา ของเกษตรกรตำบลบ้านเสด็จ

รายการ	จำนวน (บาท)	อายุการใช้งาน (ปี)	ค่าเสื่อมราคา/ปี (บาท)
เครื่องสูบน้ำ (พร้อมปั๊มน้ำ)	44,000.00	20	2,200.00
สายยางรดน้ำ	2,850.00	10	0
เครื่องพ่นยา	581,100.00	20	29,055.00
จอบ	16,780.00	10	0
มีดค้ายหญ้า	14,140.00	10	0
เครื่องตัดหญ้า	9,500.00	20	475.00
อื่นๆ.....	44,370.00	10	0
<b>รวม</b>	<b>712,740.00</b>		<b>31,730.00</b>

ที่มา : จากแบบสอบถามของเกษตรกร

หมายเหตุ : ค่าเสื่อมราคาคิดเฉพาะ เครื่องสูบน้ำ เครื่องพ่นยา เครื่องตัดหญ้า เท่านั้น

จากตารางที่ 39 พบว่า เกษตรกรมี เครื่องมือ และอุปกรณ์ที่ใช้ทำไร่น้ำฝนได้แก่ เครื่องสูบน้ำ (พร้อมปั๊มน้ำ) จำนวน 44,000.00 บาท อายุการใช้งาน 20 ปี ค่าเสื่อมราคา/ปี เท่ากับ 2,200.00 บาท มีสายยางรดน้ำ จำนวน 2,850.00 บาท อายุการใช้งาน 10 ปี มีเครื่องพ่นยา จำนวน 581,100.00 บาท อายุการใช้งาน 20 ปี คิดเป็นค่าเสื่อมราคา/ปี เท่ากับ 29,055.00 บาท มีจอบ จำนวน เท่ากับ 16,780.00 บาท อายุการใช้งาน 10 ปี มีมีดค้ายหญ้า จำนวน 14,140.00 บาท อายุการใช้งาน 10 ปี มีเครื่องตัดหญ้าจำนวน 9,500.00 บาท ซึ่งมี อายุการใช้งาน 20 ปี คิดเป็นค่าเสื่อมราคา/ปี เท่ากับ 475.00 บาทและมีอื่นๆ จำนวน เท่ากับ 44,370.00 บาท อายุการใช้งาน 10 ปี ดังนั้น เกษตรกรตำบลบ้านเสด็จ มีค่าเสื่อมราคาต่อปีจำนวน เท่ากับ 31,730.00 บาท

ตารางที่ 40 แสดงมูลค่าค่าเสื่อมเครื่องมือและอุปกรณ์ที่ใช้ในการทำไร่สับปรดต่อขนาดพื้นที่

ขนาดพื้นที่	ค่าเสื่อมราคา/ปี (บาท)	จำนวนไร่	ค่าเสื่อมราคา/ไร่ (บาท)
พื้นที่ 1-10 ไร่	18,775.00	350	53.64
พื้นที่ 11-20 ไร่	6,330.00	337	18.78
พื้นที่ 21-30 ไร่	4,100.00	251	16.33
พื้นที่ 31 ไร่ขึ้นไป	2,525.00	80	31.56
รวม	31,730.00	1,018	31.17

ที่มา : จากแบบสอบถามของเกษตรกร

หมายเหตุ : ค่าเสื่อมราคาคิดเฉพาะ เครื่องสูบน้ำ เครื่องพ่นยา เครื่องตัดหญ้า เท่านั้น

จากตารางที่ 40 พบว่า ค่าเสื่อมราคาต่อไร่ของเครื่องมือและอุปกรณ์ที่ใช้ในการทำไร่สับปรดของเกษตรกร ตำบลบ้านเสด็จ เฉลี่ยต่อไร่ มีจำนวน เท่ากับ 31.17 บาท/ไร่ คิดเป็นของขนาดพื้นที่ 1-10 ไร่ เป็นจำนวน เท่ากับ 53.64 บาท/ไร่ ขนาดพื้นที่ 11-20 ไร่ เป็นจำนวน เท่ากับ 18.78 บาท/ไร่ ขนาดพื้นที่ 21-30 ไร่ เป็นจำนวน เท่ากับ 16.33บาท/ไร่ และขนาดพื้นที่ 31 ไร่ขึ้นไป เป็นจำนวน เท่ากับ 31.56 บาท/ไร่



ตารางที่ 41 แสดงต้นทุนการทำไร่สับปะรดของเกษตรกรตำบลบ้านเสด็จขนาดพื้นที่ 1-10 ไร่

ต้นทุนการทำไร่	ต้นทุนการปลูกเฉลี่ย (บาท/ไร่)	ร้อยละ
<b>1. ต้นทุนผันแปร</b>	<b>7,119.42</b>	<b>88.90</b>
<b>1.1 ค่าแรงงาน</b>	<b>2,410.63</b>	<b>33.86</b>
ค่าเตรียมดิน	657.76	27.29
ค่าปลูก	657.11	27.26
ค่าเก็บเกี่ยว	620.37	25.73
ค่าดูแลรักษา	475.39	19.72
<b>1.2 ค่าวัสดุ</b>	<b>4,377.15</b>	<b>61.48</b>
ค่าพันธุ์	1,918.10	43.82
ค่าปุ๋ย	1,261.95	28.83
ค่ายาปราบศัตรูพืช	1,174.56	26.83
ค่าเครื่องมือและอุปกรณ์	14.81	0.35
ค่าน้ำมันเชื้อเพลิงและหล่อลื่น	7.73	0.18
<b>1.3 ค่าใช้จ่ายอื่นๆ</b>	<b>331.64</b>	<b>4.66</b>
ค่าซ่อมแซม	0.50	0.15
ดอกเบี้ยจ่าย	331.14	99.85
<b>2. ต้นทุนคงที่</b>	<b>888.80</b>	<b>11.10</b>
ค่าที่ดิน	803.02	90.35
ค่าภาษี/ค่าเช่า	32.14	3.62
ค่าเสื่อมอุปกรณ์	53.64	6.03
<b>3. ต้นทุนรวมต่อไร่</b>	<b>8,008.22</b>	<b>100.00</b>

ที่มา : จากแบบสอบถามของเกษตรกร

จากตารางที่ 41 พบว่าเกษตรกรผู้ทำไร่สับปะรดของตำบลบ้านเสด็จ ขนาดพื้นที่ 1-10 ไร่ มีต้นทุนรวมเฉลี่ยต่อไร่เท่ากับ 8,008.22 บาท ต่อไร่ ซึ่งประกอบไปด้วยต้นทุนผันแปร ได้แก่ ค่าแรงงาน ตั้งแต่การเตรียมดิน ปลูก เก็บเกี่ยว และดูแลรักษา รวมเป็นจำนวนเท่ากับ 2,410.63 บาทต่อไร่ คิดเป็นร้อยละ 33.86 ของต้นทุนผันแปร มีค่าวัสดุ ซึ่งประกอบด้วย ค่าหน่อ

พันธุ์ ค่าปุ๋ย ค่ายาปราบศัตรูพืช ค่าเครื่องมือและอุปกรณ์ ค่าน้ำมันเชื้อเพลิงและหล่อลื่น รวมเป็นจำนวน เท่ากับ 4,377.15 บาทต่อไร่ คิดเป็นร้อยละ เท่ากับ 61.48 ของต้นทุนผันแปร ค่าใช้จ่ายอื่นๆ ได้แก่ ค่าซ่อมแซม และดอกเบี้ยจ่าย รวมเท่ากับ 331.64 บาทต่อไร่ คิดเป็นร้อยละ เท่ากับ 4.66 ของต้นทุนผันแปร ส่วนต้นทุนคงที่มีจำนวน เท่ากับ 888.80 บาทต่อไร่ ซึ่งประกอบไปด้วยค่าที่ดินเท่ากับ 803.02 บาทต่อไร่ คิดเป็นร้อยละ 90.35 ของต้นทุนคงที่ ค่าเช่าและภาษีที่ดิน เท่ากับ 32.14 บาทต่อไร่ คิดเป็นร้อยละ 3.62 ของต้นทุนคงที่ ค่าเสื่อมของเครื่องมือและอุปกรณ์ เท่ากับ 53.64 บาทต่อไร่ คิดเป็นร้อยละ 6.03 ของต้นทุนคงที่

ตารางที่ 42 แสดงต้นทุนการทำไร่สับปะรดของเกษตรกรตำบลบ้านเสด็จขนาดพื้นที่ 11-20 ไร่

ต้นทุนการทำไร่	ต้นทุนการปลูกเฉลี่ย (บาท/ไร่)	ร้อยละ
<b>1. ต้นทุนผันแปร</b>	<b>6,777.93</b>	<b>87.89</b>
<b>1.1 ค่าแรงงาน</b>	<b>2,236.65</b>	<b>33.00</b>
ค่าเตรียมดิน	671.43	30.02
ค่าปลูก	740.02	33.09
ค่าเก็บเกี่ยว	426.36	19.06
ค่าดูแลรักษา	398.84	17.83
<b>1.2 ค่าวัสดุ</b>	<b>4,347.90</b>	<b>64.15</b>
ค่าพันธุ์	1,871.43	43.04
ค่าปุ๋ย	1,263.81	29.07
ค่ายาปราบศัตรูพืช	1,202.05	27.65
ค่าเครื่องมือและอุปกรณ์	5.18	0.12
ค่าน้ำมันเชื้อเพลิงและหล่อลื่น	5.43	0.12
<b>1.3 ค่าใช้จ่ายอื่นๆ</b>	<b>193.38</b>	<b>2.85</b>
ค่าซ่อมแซม	0.06	0.03
ดอกเบี้ยจ่าย	193.32	99.97
<b>2. ต้นทุนคงที่</b>	<b>933.90</b>	<b>12.11</b>
ค่าที่ดิน	826.19	88.47
ค่าภาษี/ค่าเช่า	88.93	9.52
ค่าเสื่อมอุปกรณ์	18.78	2.01
<b>3. ต้นทุนรวมต่อไร่</b>	<b>7,711.83</b>	<b>100.00</b>

ที่มา : จากแบบสอบถามของเกษตรกร

จากตารางที่ 42 พบว่าเกษตรกรผู้ทำไร่สับปะรดของตำบลบ้านเสด็จ ขนาดพื้นที่ 11-20 ไร่ มีต้นทุนรวมเฉลี่ยต่อไร่เท่ากับ 7,711.83 บาท ต่อไร่ ซึ่งประกอบไปด้วยต้นทุนผันแปร ได้แก่ ค่าแรงงาน ตั้งแต่การเตรียมดิน ปลูก เก็บเกี่ยว และดูแลรักษา รวมเป็นจำนวนเท่ากับ 2,236.65 บาทต่อไร่ คิดเป็นร้อยละ 33.00 ของต้นทุนผันแปร มีค่าวัสดุ ซึ่งประกอบด้วย ค่าพันธุ์

พันธุ์ ค่าปุ๋ย ค่ายาปราบศัตรูพืช ค่าเครื่องมือและอุปกรณ์ ค่าน้ำมันเชื้อเพลิงและหล่อลื่น รวมเป็นจำนวน เท่ากับ 4,347.90 บาทต่อไร่ คิดเป็นร้อยละ เท่ากับ 64.15 ของต้นทุนผันแปร ค่าใช้จ่ายอื่นๆ ได้แก่ ค่าซ่อมแซม และดอกเบี้ยจ่าย รวมเท่ากับ 193.38 บาทต่อไร่ คิดเป็นร้อยละ เท่ากับ 2.85 ของต้นทุนผันแปร ส่วนต้นทุนคงที่มีจำนวน เท่ากับ 933.90 บาทต่อไร่ ซึ่งประกอบไปด้วยค่าที่ดินเท่ากับ 826.19 บาทต่อไร่ คิดเป็นร้อยละ 88.47 ของต้นทุนคงที่ ค่าเช่าและภาษีที่ดินเท่ากับ 88.93 บาทต่อไร่ คิดเป็นร้อยละ 9.52 ของต้นทุนคงที่ ค่าเสื่อมของเครื่องมือและอุปกรณ์เท่ากับ 18.78 บาทต่อไร่ คิดเป็นร้อยละ 2.01 ของต้นทุนคงที่

ตารางที่ 43 แสดงต้นทุนการทำไร่สับปะรดของเกษตรกรตำบลบ้านเสด็จขนาดพื้นที่ 21-30 ไร่

ต้นทุนการทำไร่	ต้นทุนการปลูกเฉลี่ย (บาท/ไร่)	ร้อยละ
<b>1. ต้นทุนผันแปร</b>	<b>6,316.16</b>	<b>86.04</b>
<b>1.1 ค่าแรงงาน</b>	<b>2,233.28</b>	<b>35.36</b>
ค่าเตรียมดิน	744.44	33.33
ค่าปลูก	712.49	31.90
ค่าเก็บเกี่ยว	426.83	19.11
ค่าดูแลรักษา	349.52	15.65
<b>1.2 ค่าวัสดุ</b>	<b>3,926.39</b>	<b>62.16</b>
ค่าพันธุ์	1,766.67	45.00
ค่าปุ๋ย	1,318.89	33.59
ค่ายาปราบศัตรูพืช	830.69	21.16
ค่าเครื่องมือและอุปกรณ์	2.53	0.06
ค่าน้ำมันเชื้อเพลิงและหล่อลื่น	7.61	0.19
<b>1.3 ค่าใช้จ่ายอื่นๆ</b>	<b>156.49</b>	<b>2.48</b>
ค่าซ่อมแซม	2.31	1.48
ดอกเบี้ยจ่าย	154.18	98.52
<b>2. ต้นทุนคงที่</b>	<b>1,025.22</b>	<b>13.96</b>
ค่าที่ดิน	888.89	86.70
ค่าภาษี/ค่าเช่า	120.00	11.71
ค่าเสื่อมอุปกรณ์	16.33	1.59
<b>3. ต้นทุนรวมต่อไร่</b>	<b>7,341.38</b>	<b>100.00</b>

ที่มา : จากแบบสอบถามของเกษตรกร

จากตารางที่ 43 พบว่าเกษตรกรผู้ทำไร่สับปะรดของตำบลบ้านเสด็จ ขนาดพื้นที่ 21-30 ไร่ มีต้นทุนรวมเฉลี่ยต่อไร่เท่ากับ 7,341.38 บาท ต่อไร่ ซึ่งประกอบไปด้วยต้นทุนผันแปร ได้แก่ ค่าแรงงาน ตั้งแต่การเตรียมดิน ปลูก เก็บเกี่ยว และดูแลรักษา รวมเป็นจำนวนเท่ากับ 2,233.28 บาทต่อไร่ คิดเป็นร้อยละ 35.36 ของต้นทุนผันแปร มีค่าวัสดุ ซึ่งประกอบด้วย ค่าพันธุ์

พันธุ์ ค่าปุ๋ย ค่ายาปราบศัตรูพืช ค่าเครื่องมือและอุปกรณ์ ค่าน้ำมันเชื้อเพลิงและหล่อลื่น รวมเป็นจำนวน เท่ากับ 3,926.39 บาทต่อไร่ คิดเป็นร้อยละ เท่ากับ 62.16 ของต้นทุนผันแปร ค่าใช้จ่ายอื่นๆ ได้แก่ ค่าซ่อมแซม และคอกเบี้ยจ่าย รวมเท่ากับ 156.49 บาทต่อไร่ คิดเป็นร้อยละ เท่ากับ 2.48 ของต้นทุนผันแปร ส่วนต้นทุนคงที่ มีจำนวน เท่ากับ 1,025.22 บาทต่อไร่ คิดเป็นร้อยละ 13.96 ซึ่งประกอบไปด้วย ค่าที่ดินเท่ากับ 888.89 บาทต่อไร่ คิดเป็นร้อยละ 86.70 ของต้นทุนคงที่ ค่าเช่าและภาษีที่ดิน เท่ากับ 120.00 บาทต่อไร่ คิดเป็นร้อยละ 11.71 ของต้นทุนคงที่ ค่าเสื่อมของเครื่องมือและอุปกรณ์ เท่ากับ 16.33 บาทต่อไร่ คิดเป็นร้อยละ 1.59 ของต้นทุนคงที่

ตารางที่ 44 แสดงต้นทุนการทำไร่สับปะรดของเกษตรกรตำบลบ้านเสด็จขนาดพื้นที่ 31 ไร่  
ขึ้นไป

ต้นทุนการทำไร่	ต้นทุนการปลูกเฉลี่ย (บาท/ไร่)	ร้อยละ
<b>1. ต้นทุนผันแปร</b>	<b>5,913.37</b>	<b>85.45</b>
<b>1.1 ค่าแรงงาน</b>	<b>1,605.50</b>	<b>27.15</b>
ค่าเตรียมดิน	575.00	35.81
ค่าปลูก	412.50	25.69
ค่าเก็บเกี่ยว	183.75	11.45
ค่าดูแลรักษา	434.25	27.05
<b>1.2 ค่าวัสดุ</b>	<b>4,073.49</b>	<b>68.89</b>
ค่าพันธุ์	1,900.00	46.64
ค่าปุ๋ย	1,680.00	41.24
ค่ายาปราบศัตรูพืช	482.50	11.85
ค่าเครื่องมือและอุปกรณ์	3.11	0.08
ค่าน้ำมันเชื้อเพลิงและหล่อลื่น	7.88	0.19
<b>1.3 ค่าใช้จ่ายอื่นๆ</b>	<b>234.38</b>	<b>3.96</b>
ค่าซ่อมแซม	0	0
ดอกเบี้ยจ่าย	234.38	100.00
<b>2. ต้นทุนคงที่</b>	<b>1,006.56</b>	<b>14.55</b>
ค่าที่ดิน	875.00	86.93
ค่าภาษี/ค่าเช่า	100.00	9.93
ค่าเสื่อมอุปกรณ์	31.56	3.14
<b>3. ต้นทุนรวมต่อไร่</b>	<b>6,919.93</b>	<b>100.00</b>

ที่มา : จากแบบสอบถามของเกษตรกร

จากตารางที่ 44 พบว่าเกษตรกรผู้ทำไร่สับปะรดของตำบลบ้านเสด็จ ขนาดพื้นที่ 31 ไร่ขึ้นไป มีต้นทุนรวมเฉลี่ยต่อไร่เท่ากับ 6,919.93 บาท ต่อไร่ ซึ่งประกอบไปด้วยต้นทุนผันแปร ได้แก่ ค่าแรงงาน ตั้งแต่การเตรียมดิน ปลูก เก็บเกี่ยว และดูแลรักษา รวมเป็นจำนวนเท่ากับ

1,605.05 บาทต่อไร่ คิดเป็นร้อยละ 27.15 ของต้นทุนผันแปร มีค่าวัสดุ ซึ่งประกอบด้วย ค่าหล่อ พันธุ์ ค่าปุ๋ย ค่ายาปราบศัตรูพืช ค่าเครื่องมือและอุปกรณ์ ค่าน้ำมันเชื้อเพลิงและหล่อลื่น รวมเป็น จำนวน เท่ากับ 4,073.49 บาทต่อไร่ คิดเป็นร้อยละ เท่ากับ 68.89 ของต้นทุนผันแปร ค่าใช้จ่าย อื่นๆ ได้แก่ ค่าซ่อมแซม และดอกเบี้ยจ่าย รวมเท่ากับ 234.38 บาทต่อไร่ คิดเป็นร้อยละ เท่ากับ 3.96 ของต้นทุนผันแปร ส่วนต้นทุนคงที่ มีจำนวน เท่ากับ 1,006.56 บาทต่อไร่ ซึ่งประกอบไป ด้วย ค่าที่ดินเท่ากับ 875.00 บาทต่อไร่ คิดเป็นร้อยละ 86.93 ของต้นทุนคงที่ ค่าเช่าและภาษีที่ ดิน เท่ากับ 100 บาทต่อไร่ คิดเป็นร้อยละ 9.93 ของต้นทุนคงที่ ค่าเสื่อมของเครื่องมือและ อุปกรณ์ เท่ากับ 31.56บาทต่อไร่ คิดเป็นร้อยละ 3.14 ของต้นทุนคงที่



ตารางที่ 45 แสดงเปรียบเทียบต้นทุนการทำไร่สับปะรดเฉลี่ยต่อกิโลกรัมของเกษตรกรในแต่ละขนาดพื้นที่

ต้นทุนการทำไร่	พื้นที่ 1-10 ไร่ (บาท)	พื้นที่ 11-20 ไร่ (บาท)	พื้นที่ 21-30 ไร่ (บาท)	พื้นที่ 31 ไร่ ขึ้นไป (บาท)
<b>1. ต้นทุนผันแปร</b>	<b>7,119.85</b>	<b>6,777.93</b>	<b>6,316.16</b>	<b>5,913.37</b>
<b>1.1 ค่าแรงงาน</b>	<b>2,410.63</b>	<b>2,236.65</b>	<b>2,233.28</b>	<b>1,605.50</b>
ค่าเตรียมดิน	657.76	671.43	744.44	575.00
ค่าปลูก	657.11	740.02	712.49	412.50
ค่าเก็บเกี่ยว	620.37	426.36	426.83	183.75
ค่าดูแลรักษา	475.39	398.84	349.52	434.25
<b>1.2 ค่าวัสดุ</b>	<b>4,377.15</b>	<b>4,347.90</b>	<b>3,926.39</b>	<b>4,073.49</b>
ค่าพันธุ์	1,918.10	1,871.43	1,766.67	1,900.00
ค่าปุ๋ย	1,261.95	1,263.81	1,318.89	1,680.00
ค่ายาปราบศัตรูพืช	1,174.56	1,202.05	830.69	482.50
ค่าเครื่องมือ/อุปกรณ์	14.81	5.18	2.53	3.11
ค่าน้ำมัน/หล่อลื่น	7.73	5.43	7.61	7.88
<b>1.3 ค่าใช้จ่ายอื่นๆ</b>	<b>331.64</b>	<b>193.38</b>	<b>156.49</b>	<b>234.38</b>
ค่าซ่อมแซม	0.50	0.06	2.31	0
ดอกเบี้ยจ่าย	331.14	193.32	154.18	234.38
<b>2. ต้นทุนคงที่</b>	<b>888.80</b>	<b>933.90</b>	<b>1,025.22</b>	<b>1,006.56</b>
ค่าที่ดิน	803.02	826.19	888.89	875.00
ค่าภาษี/ค่าเช่า	32.14	88.93	120.00	100.00
ค่าเสื่อมอุปกรณ์	53.64	18.78	16.33	31.56
<b>3. ต้นทุนรวมต่อไร่</b>	<b>8,008.22</b>	<b>7,711.83</b>	<b>7,341.38</b>	<b>6,919.93</b>
<b>4. ผลผลิต (ก.ก/ไร่)</b>	<b>4,525.86</b>	<b>4,333.33</b>	<b>4,111.11</b>	<b>4,000.00</b>
<b>5. ต้นทุนการผลิต/ก.ก</b>	<b>1.77</b>	<b>1.78</b>	<b>1.79</b>	<b>1.73</b>

ที่มา : จากแบบสอบถามของเกษตรกร

จากตารางที่ 45 พบว่าต้นทุนการทำไร่สับประรดต่อกิโลกรัมของเกษตรกรผู้ทำไร่สับประรดที่มีต้นทุนต่ำสุดได้แก่ต้นทุนการทำไร่สับประรดต่อกิโลกรัมของเกษตรกรผู้ทำไร่สับประรดขนาดพื้นที่ 31 ไร่ขึ้นไป เฉลี่ยเท่ากับ 1.73 บาทต่อกิโลกรัม รองลงมาได้แก่ ต้นทุนการทำไร่สับประรดต่อกิโลกรัมของเกษตรกรผู้ทำไร่สับประรดขนาดพื้นที่ 1-10 ไร่ เฉลี่ยเท่ากับ 1.77 บาทต่อกิโลกรัม ต้นทุนการทำไร่สับประรดต่อกิโลกรัมของเกษตรกรผู้ทำไร่สับประรดขนาดพื้นที่ 11-20 ไร่ เฉลี่ยเท่ากับ 1.78 บาทต่อกิโลกรัม และต้นทุนการทำไร่สับประรดต่อกิโลกรัมของเกษตรกรผู้ทำไร่สับประรดขนาดพื้นที่ 21-30 ไร่ เฉลี่ยเท่ากับ 1.79 บาทต่อกิโลกรัม

ตารางที่ 46 แสดงต้นทุนการทำไร่สับปะรดของเกษตรกรตำบลบ้านเสด็จ

ต้นทุนการทำไร่	ต้นทุนการปลูกเฉลี่ย (บาท/ไร่)	ร้อยละ
<b>1. ต้นทุนผันแปร</b>	<b>6,884.41</b>	<b>88.38</b>
<b>1.1 ค่าแรงงาน</b>	<b>2,334.42</b>	<b>33.91</b>
ค่าเตรียมดิน	667.78	28.61
ค่าปลูก	676.56	28.98
ค่าเก็บเกี่ยว	546.05	23.39
ค่าดูแลรักษา	444.03	19.02
<b>1.2 ค่าวัสดุ</b>	<b>4,314.88</b>	<b>62.68</b>
ค่าห่อพันธุ์	1,891.67	43.84
ค่าปุ๋ย	1,277.37	29.60
ค่ายาปราบศัตรูพืช	1,131.21	26.22
ค่าเครื่องมือและอุปกรณ์	7.68	0.18
ค่าน้ำมันเชื้อเพลิงและหล่อลื่น	6.95	0.16
<b>1.3 ค่าใช้จ่ายอื่นๆ</b>	<b>235.11</b>	<b>3.41</b>
ค่าซ่อมแซม	0.83	0.35
ดอกเบี้ยจ่าย	234.28	99.65
<b>2. ต้นทุนคงที่</b>	<b>905.47</b>	<b>11.62</b>
ค่าที่ดิน	818.61	90.41
ค่าภาษี/ค่าเช่า	55.69	6.15
ค่าเสื่อมอุปกรณ์	31.17	3.44
<b>3. ต้นทุนรวมต่อไร่</b>	<b>7,789.88</b>	<b>100.00</b>
<b>4. ผลผลิต (ก.ก./ไร่)</b>	<b>4,427.78</b>	
<b>5. ต้นทุนการผลิต/ก.ก</b>	<b>1.76</b>	

ที่มา : จากแบบสอบถามของเกษตรกร

จากตารางที่ 46 พบว่าเกษตรกรผู้ทำไร่สับปะรดของตำบลบ้านเสด็จ มีต้นทุนรวมเฉลี่ยต่อไร่เท่ากับ 7,789.88 บาท ต่อไร่ ซึ่งประกอบไปด้วยต้นทุนผันแปร ได้แก่ ค่าแรงงาน

ตั้งแต่การเตรียมดิน ปลูก เก็บเกี่ยว และดูแลรักษา รวมเป็นจำนวนเท่ากับ 2,334.42 บาทต่อไร่ คิดเป็นร้อยละ 33.91 ของต้นทุนผันแปร มีค่าวัสดุ ซึ่งประกอบด้วย ค่าห่อพันธุ์ ค่าปุ๋ย ค่ายาปราบศัตรูพืช ค่าเครื่องมือและอุปกรณ์ ค่าน้ำมันเชื้อเพลิงและหล่อลื่น รวมเป็นจำนวน เท่ากับ 4,314.88 บาทต่อไร่ คิดเป็นร้อยละ เท่ากับ 62.68 ของต้นทุนผันแปร ค่าใช้จ่ายอื่นๆ ได้แก่ ค่าซ่อมแซม และดอกเบี้ยจ่าย รวมเท่ากับ 235.11 บาทต่อไร่ คิดเป็นร้อยละ เท่ากับ 3.41 ของต้นทุนผันแปร ส่วนต้นทุนคงที่ มีจำนวน เท่ากับ 905.47 บาทต่อไร่ ซึ่งประกอบไปด้วย ค่าที่ดิน เท่ากับ 818.61 บาทต่อไร่ คิดเป็นร้อยละ 90.41 ของต้นทุนคงที่ ค่าเช่าและภาษีที่ดิน เท่ากับ 55.69 บาทต่อไร่ คิดเป็นร้อยละ 6.15 ของต้นทุนคงที่ ค่าเสื่อมของเครื่องมือและอุปกรณ์ เท่ากับ 31.17 บาทต่อไร่ คิดเป็นร้อยละ 3.44 ของต้นทุนคงที่ โดยคิดเป็นต้นทุนการปลูกสับประรดเฉลี่ยต่อกิโลกรัมของเกษตรกรผู้ทำไร่สับประรด ตำบลบ้านเสด็จได้เท่ากับ 1.76 บาทต่อกิโลกรัม

#### 4.3 ข้อมูลเกี่ยวกับผลตอบแทนในการทำไร่สับประรด

ผลตอบแทนจากการลงทุนทำไร่สับประรด หมายถึง รายได้จากการขายสับประรด ที่เกษตรกรขายได้ โดยคำนวณจากผลผลิตของสับประรดที่ได้ของเกษตรกรคูณกับราคาขายเป็น กิโลกรัมของเกษตรกรที่ใช้ราคาถัวเฉลี่ยถ่วงน้ำหนัก

#### ตารางที่ 47 แสดงข้อมูลเกี่ยวกับรายได้จากการทำไร่สับประรด

ขนาดพื้นที่	ผลผลิต/ไร่ (กิโลกรัม)	ราคารับซื้อ (บาท)	รายได้เฉลี่ยต่อไร่ (บาท)
พื้นที่ 1-10 ไร่	4,525.86	2.13	9,640.08
พื้นที่ 11-20 ไร่	4,333.33	2.08	9,013.33
พื้นที่ 21-30 ไร่	4,111.11	2.14	8,797.78
พื้นที่ 31 ไร่ขึ้นไป	4,000.00	2.22	8,880.00
รวม (เฉลี่ยต่อไร่)	4,427.78	2.12	9,386.89

ที่มา : จากแบบสอบถามเกษตรกร

หมายเหตุ : ราคารับซื้อที่ใช้ในการคำนวณเป็นราคารับซื้อในระหว่างปี พศ. 2543-2544 โดยคิดจากราคาถัวเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักในแต่ละขนาดพื้นที่ ที่เกษตรกรกรอกลงในแบบสอบถาม

จากตารางที่ 47 พบว่าเกษตรกรผู้ทำไร่สับประรดของตำบลบ้านเสด็จ มีผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่ จำนวน 4,427.78 หน่วย มีราคารับซื้อ 2.12 บาท คิดเป็นรายได้เฉลี่ยต่อไร่ 9,386.89

บาท โดยรายได้สูงสุดในการทำไร่สับปะรดแยกตามขนาดพื้นที่ พื้นที่ที่มีผลตอบแทนสูงสุดเรียงตามลำดับได้แก่ ขนาดพื้นที่ 1-10 ไร่ มีผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่ จำนวน 4,525.86 หน่วย ราคารับซื้อเฉลี่ย 2.13 บาท คิดเป็นรายได้เฉลี่ยต่อไร่ จำนวน 9,640.08 บาท ขนาดพื้นที่ 11-20 มีผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่ จำนวน 4,333.33 หน่วย ราคารับซื้อเฉลี่ย 2.08 บาท คิดเป็นรายได้เฉลี่ยต่อไร่ จำนวน 9,013.33 บาท ขนาดพื้นที่ 21-30 ไร่ มีผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่ จำนวน 4,111.11 หน่วย ราคารับซื้อเฉลี่ย 2.14 บาท คิดเป็นรายได้เฉลี่ยต่อไร่ จำนวน 8,797.78 บาท ขนาดพื้นที่ 31 ไร่ขึ้นไป มีผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่ จำนวน 4,000.00 หน่วย ราคารับซื้อเฉลี่ย 2.22 บาท คิดเป็นรายได้เฉลี่ยต่อไร่ จำนวน 8,880.00 บาท

ตารางที่ 48 แสดงข้อมูลเกี่ยวกับกำไรที่ได้รับจากการทำไร่สับปะรด

ขนาดพื้นที่	รายได้ เฉลี่ยต่อไร่ ( บาท )	ต้นทุนเฉลี่ยต่อไร่ ( บาท )	กำไร (ขาดทุน) สุทธิ ( บาท )
พื้นที่ 1-10 ไร่	9,640.08	8,008.22	1,631.86
พื้นที่ 11-20 ไร่	9,013.33	7,711.83	1,301.50
พื้นที่ 21-30 ไร่	8,797.78	7,341.38	1,456.40
พื้นที่ 31 ไร่ขึ้นไป	8,880.00	6,919.93	1,960.07
รวม (บาท)	9,386.89	7,789.88	1,597.01

ที่มา : จากแบบสอบถามของเกษตรกร

จากตารางที่ 48 พบว่าเกษตรกรผู้ทำไร่สับปะรดของตำบลบ้านเสด็จ จำนวน 90 ราย มีรายได้เฉลี่ยต่อไร่ เป็นเงินเท่ากับ 9,386.89 บาท ต้นทุนเฉลี่ยต่อไร่ เป็นเงินเท่ากับ 7,789.88 บาท และมีผลกำไรเฉลี่ยต่อไร่เป็นเงินเท่ากับ 1,597.01 บาท โดยเมื่อแยกตามขนาดพื้นที่ พบว่าขนาดพื้นที่ที่ได้รับกำไรสูงสุดได้แก่ ขนาดพื้นที่ 31 ไร่ขึ้นไปมีรายได้เฉลี่ยต่อไร่ เป็นเงินเท่ากับ 8,880.00 บาท ต้นทุนเฉลี่ยต่อไร่ เป็นเงินเท่ากับ 6,919.93 บาท และมีผลกำไรเฉลี่ยต่อไร่เป็นเงินเท่ากับ 1,960.07 บาท รองลงมาตามลำดับได้แก่ ขนาดพื้นที่ 1-10 ไร่ มีรายได้เฉลี่ยต่อไร่ เป็นเงินเท่ากับ 9,640.08 บาท ต้นทุนเฉลี่ยต่อไร่ เป็นเงินเท่ากับ 8,008.22 บาท และมีผลกำไรเฉลี่ยต่อไร่ เป็นเงินเท่ากับ 1,631.86 บาท ขนาดพื้นที่ 21 - 30 ไร่ มีรายได้เฉลี่ยต่อไร่ เป็นเงินเท่ากับ 8,797.78 บาท ต้นทุนเฉลี่ยต่อไร่ เป็นเงินเท่ากับ 7,341.38 บาท และมีผลกำไรเฉลี่ยต่อไร่เป็นเงินเท่ากับ 1,456.40 บาท และ ขนาดพื้นที่ 11-20 ไร่ มีรายได้เฉลี่ยต่อไร่ เป็นเงินเท่ากับ 9,013.33

บาท ต้นทุนเฉลี่ยต่อไร่ เป็นเงินเท่ากับ 7,711.83 บาท และมีผลกำไรเฉลี่ยต่อไร่เป็นเงินเท่ากับ 1,301.50 บาท

ผลตอบแทนจากการทำไร่สับปะรด ผู้ศึกษาได้ใช้หลักการวิเคราะห์ดังนี้

(1) อัตรากำไรต่อต้นทุน หมายถึง อัตราส่วนเปรียบเทียบระหว่างกำไรที่เกิดขึ้นหลังหักค่าใช้จ่ายต่างๆแล้วกับต้นทุนที่ใช้ในการผลิตสินค้าทั้งสิ้น

จากข้อมูลในตารางที่ 49 และ 54 สามารถทำการคำนวณได้ดังนี้

ตัวอย่าง ขนาดพื้นที่ 1-10 ไร่

$$\text{อัตรากำไรต่อต้นทุน} = \frac{\text{กำไร(ขาดทุน)สุทธิ}}{\text{ต้นทุนรวม}}$$

$$\text{แทนค่าในสูตร} = \frac{1,631.86}{8,008.22}$$

$$= \text{ร้อยละ } 20.38$$

ขนาดพื้นที่ 11-20 ไร่ , 21-30 ไร่ และ 31 ไร่ขึ้นไป สามารถคำนวณหาอัตรากำไรต่อต้นทุน ด้วยวิธีดังกล่าว

ตารางที่ 49 แสดงอัตราส่วนกำไรต่อต้นทุนการทำไร่สับปะรดของเกษตรกรตำบลบ้านเสด็จ

ขนาดพื้นที่	กำไร(ขาดทุน)สุทธิ (บาท)	ต้นทุนเฉลี่ย/ไร่ (บาท)	ร้อยละ
พื้นที่ 1-10 ไร่	1,631.86	8,008.22	20.38
พื้นที่ 11-20 ไร่	1,301.50	7,711.83	16.88
พื้นที่ 21-30 ไร่	1,456.40	7,341.38	19.84
พื้นที่ 31 ไร่ขึ้นไป	1,960.07	6,919.93	28.32

จากตารางที่ 49 พบว่าอัตราส่วนกำไรต่อต้นทุนการทำไร่สับปะรดของเกษตรกร

ตำบลบ้านเสด็จ พื้นที่ที่มีอัตราส่วนกำไรต่อต้นทุนสูงที่สุด ได้แก่ พื้นที่ 31 ไร่ขึ้นไปแสดงอัตราส่วนกำไรต่อต้นทุน คิดเป็นจำนวนเท่ากับ ร้อยละ 28.32 รองลงมา ได้แก่ พื้นที่ 1-10 ไร่ แสดงอัตราส่วนกำไรต่อต้นทุน คิดเป็นจำนวนเท่ากับ ร้อยละ 20.38 พื้นที่ 21-30 ไร่ แสดงอัตราส่วนกำไรต่อต้นทุน คิดเป็นจำนวนเท่ากับ ร้อยละ 19.84 และพื้นที่ 11-20 ไร่ แสดงอัตราส่วนกำไรต่อต้นทุน คิดเป็นจำนวนเท่ากับ ร้อยละ 16.88

(2) อัตราส่วนของกำไรต่อยอดขาย หมายถึง อัตราส่วนเปรียบเทียบระหว่างกำไรที่เกิดขึ้นหลังหักค่าใช้จ่ายต่างๆ แล้วเทียบกับรายได้ที่เกิดจากการขายสินค้าทั้งสิ้น จากตารางที่ 50 และ 54 สามารถทำการคำนวณได้ดังนี้

ตัวอย่าง ขนาดพื้นที่ 1-10 ไร่

$$\begin{aligned} \text{อัตรากำไรต่อยอดขาย} &= \frac{\text{กำไร(ขาดทุน)สุทธิ}}{\text{ยอดขาย}} \\ \text{แทนค่าในสูตร} &= \frac{1,631.86}{9,604.08} \\ &= \text{ร้อยละ } 16.93 \end{aligned}$$

ขนาดพื้นที่ 11-20 ไร่, 21-30 ไร่ และ 31 ไร่ขึ้นไป สามารถคำนวณหาอัตรากำไรต่อยอดขาย ด้วยวิธีดังกล่าว

ตารางที่ 50 แสดงอัตราส่วนกำไรต่อยอดขายการทำไร่สับปะรดของเกษตรกรตำบลบ้านเสด็จ

ขนาดพื้นที่	กำไร(ขาดทุน)สุทธิ (บาท)	รายได้เฉลี่ย/ปี (บาท)	ร้อยละ
พื้นที่ 1-10 ไร่	1,631.86	9,640.08	16.93
พื้นที่ 11-20 ไร่	1,301.50	9,013.33	14.44
พื้นที่ 21-30 ไร่	1,456.40	8,797.78	16.55
พื้นที่ 31 ไร่ขึ้นไป	1,960.07	8,880.00	22.07

จากตารางที่ 50 พบว่า อัตราส่วนกำไรต่อยอดขายในการทำไร่สับปะรด ของเกษตรกรตำบลบ้านเสด็จ พื้นที่ที่มีอัตราส่วนกำไรต่อยอดขายสูงที่สุด ได้แก่ พื้นที่ 31 ไร่ขึ้นไป แสดงอัตราส่วนกำไรต่อยอดขาย คิดเป็นจำนวนเท่ากับ ร้อยละ 22.07 รองลงมา ได้แก่ พื้นที่ 1-10 ไร่ แสดงอัตราส่วนกำไรต่อยอดขาย คิดเป็นจำนวนเท่ากับ ร้อยละ 16.93 พื้นที่ 21-30 ไร่ แสดงอัตราส่วนกำไรต่อยอดขาย คิดเป็นจำนวนเท่ากับ ร้อยละ 16.55 และพื้นที่ 11- 20 ไร่ แสดงอัตราส่วนกำไรต่อยอดขาย คิดเป็นจำนวนเท่ากับ ร้อยละ 14.44

(3) อัตราส่วนผลตอบแทนจากการลงทุน (Return on Investment Ratio) หมายถึง อัตราส่วนที่เกิดจากการเปรียบเทียบระหว่างกำไรที่เกิดขึ้นหลังหักค่าใช้จ่ายต่างๆแล้ว เทียบกับสินทรัพย์ถาวรที่ใช้ในกิจการทั้งสิ้น

สินทรัพย์ถาวร หากจากผลรวมของจำนวนเครื่องสูบน้ำ (พร้อมปั้มน้ำ) เครื่องพ่นยา เครื่องตัดหญ้า ในตารางของแต่ละพื้นที่ โดยขนาดพื้นที่ 1-10 ไร่ ดูจากตารางที่ 34 ขนาดพื้นที่ 11-20 ไร่ ดูจากตารางที่ 35 ขนาดพื้นที่ 21-30 ไร่ ดูจากตารางที่ 36 และพื้นที่ 31 ไร่ ขึ้นไป ดูจากตารางที่ 37

จากตารางที่ 51 และ 54 สามารถทำการคำนวณได้ดังนี้

ตัวอย่าง ขนาดพื้นที่ 1-10 ไร่

$$\begin{aligned} \text{อัตราส่วนผลตอบแทนจากการลงทุน} &= \frac{\text{กำไร(ขาดทุน)สุทธิ}}{\text{สินทรัพย์ถาวร}} \\ \text{แทนค่าในสูตร} &= \frac{1,631.86}{375,500.00} \\ &= \text{ร้อยละ } 0.43 \end{aligned}$$

ขนาดพื้นที่ 11-20 ไร่ , 21-30 ไร่ และ 31 ไร่ขึ้นไป สามารถคำนวณหาอัตรากำไรต่อต้นทุน ด้วยวิธีดังกล่าว



ตารางที่ 51 แสดงอัตราส่วนผลตอบแทนจากการลงทุนทำไร่สับปะรดของเกษตรกรบ้านเสด็จ

ขนาดพื้นที่	กำไร(ขาดทุน)สุทธิ (บาท)	สินทรัพย์ถาวร (บาท)	ร้อยละ
พื้นที่ 1-10 ไร่	1,631.86	375,500.00	0.43
พื้นที่ 11-20 ไร่	1,301.50	126,600.00	1.03
พื้นที่ 21-30 ไร่	1,456.40	82,000.00	1.78
พื้นที่ 31 ไร่ขึ้นไป	1,960.07	50,500.00	3.89

จากตารางที่ 51 พบว่า อัตราส่วนผลตอบแทนจากการลงทุนทำไร่สับปะรดของเกษตรกรตำบลบ้านเสด็จ พื้นที่ที่มีอัตราส่วนผลตอบแทนจากการลงทุนทำไร่สับปะรดสูงสุด ได้แก่ พื้นที่ 31 ไร่ขึ้นไปแสดงอัตราส่วนผลตอบแทนจากการลงทุน คิดเป็นเท่ากับร้อยละ 3.89 รองลงมา ได้แก่ พื้นที่ 21-30 ไร่ แสดงอัตราส่วนผลตอบแทนจากการลงทุน คิดเป็นร้อยละ 1.78 พื้นที่ 11-20 ไร่ แสดงอัตราส่วนผลตอบแทนจากการลงทุน คิดเป็นร้อยละ 1.03 และพื้นที่ 1-10 ไร่ แสดงอัตราส่วนผลตอบแทนจากการลงทุน คิดเป็นร้อยละ 0.43

(4) อัตรากำไรต่อส่วนของผู้ลงทุน หมายถึง อัตราส่วนเปรียบเทียบระหว่างกำไรที่เกิดขึ้นหลังหักค่าใช้จ่ายต่างๆแล้วกับส่วนของผู้ลงทุน ซึ่งส่วนของผู้ลงทุนหาได้จากการนำสินทรัพย์ทั้งสิ้นของเกษตรกร( เครื่องมือ และอุปกรณ์ที่ใช้ในการทำไร่สับปะรดทั้งสิ้น ) ในแต่ละพื้นที่จากตารางที่ 38 ลบด้วยจำนวนเงินกู้ยืมจากแหล่งต่างๆ จากตารางที่ 12

จากข้อมูลในตารางที่ 52 และ 54 สามารถทำการคำนวณได้ดังนี้

ตัวอย่าง ขนาดพื้นที่ 1-10 ไร่

$$\text{อัตรากำไรต่อส่วนของผู้ลงทุน} = \frac{\text{กำไร(ขาดทุน)สุทธิ}}{\text{ส่วนของผู้ลงทุน}}$$

$$\text{แทนค่าในสูตร} = \frac{1,631.86}{(657,655.00)}$$

$$= \text{ร้อยละ (0.25)}$$

ขนาดพื้นที่ 11-20 ไร่ , 21-30 ไร่ และ 31 ไร่ขึ้นไป สามารถคำนวณหาอัตรากำไรต่อต้นทุน ด้วยวิธีดังกล่าว

ตารางที่ 52 แสดงอัตราส่วนกำไรต่อส่วนของผู้เจ้าของในการทำไร่สับปะรดของเกษตรกรบ้านเสด็จ

ขนาดพื้นที่	กำไร(ขาดทุน)สุทธิ	ส่วนของผู้เจ้าของ	ร้อยละ
พื้นที่ 1-10 ไร่	1,631.86	(657,655.00)	(0.25)
พื้นที่ 11-20 ไร่	1,301.50	(415,940.00)	(0.31)
พื้นที่ 21-30 ไร่	1,456.40	(261,650.00)	(0.56)
พื้นที่ 31 ไร่ขึ้นไป	1,960.07	(147,015.00)	(1.33)

จากตารางที่ 52 พบว่า อัตราส่วนกำไรต่อส่วนของผู้เจ้าของในการลงทุนทำไร่สับปะรดของเกษตรกรตำบลบ้านเสด็จ พื้นที่ที่มีอัตราส่วนกำไรต่อส่วนของผู้เจ้าของในการทำไร่สับปะรดสูงสุด ได้แก่ พื้นที่ 1-10 ไร่ แสดงอัตราส่วนกำไรต่อส่วนของผู้เจ้าของ คิดเป็นจำนวนเท่ากับ ร้อยละ (0.25) รองลงมา ได้แก่ พื้นที่ 11-20 ไร่ แสดงอัตราส่วนกำไรต่อส่วนของผู้เจ้าของ คิดเป็นจำนวนเท่ากับ ร้อยละ (0.31) พื้นที่ 21-30 ไร่ แสดงอัตราส่วนกำไรต่อส่วนของผู้เจ้าของ คิดเป็นจำนวนเท่ากับ ร้อยละ (0.56) และพื้นที่ 31 ไร่ขึ้นไป แสดงอัตราส่วนกำไรต่อส่วนของผู้เจ้าของ คิดเป็นจำนวนเท่ากับ ร้อยละ (1.33)

ตารางที่ 53 แสดงการเปรียบเทียบอัตราส่วนทางการเงินของการทำไร่สับปะรดของเกษตรกรตำบลบ้านเสด็จในแต่ละขนาดพื้นที่

ขนาดพื้นที่	อัตราส่วนกำไรต่อต้นทุน	อัตราส่วนกำไรต่อยอดขาย	อัตราส่วนผลตอบแทนจากการลงทุน	อัตราส่วนกำไรต่อส่วนของผู้เจ้าของ
พื้นที่ 1-10 ไร่	20.38	16.93	0.43	(0.25)
พื้นที่ 11-20 ไร่	16.88	14.44	1.03	(0.31)
พื้นที่ 21-30 ไร่	19.84	16.55	1.78	(0.56)
พื้นที่ 31 ไร่ขึ้นไป	28.32	22.07	3.89	(1.33)

จากตารางที่ 53 พบว่าเมื่อนำอัตราส่วนในแต่ละพื้นที่มาเปรียบเทียบกัน พื้นที่ที่มีอัตราส่วนกำไรต่อต้นทุนสูงที่สุดได้แก่ ขนาดพื้นที่ 31 ไร่ขึ้นไป เป็นจำนวนเท่ากับ ร้อยละ 28.32 พื้นที่ที่มีอัตราส่วนกำไรต่อยอดขาย สูงที่สุดได้แก่ ขนาดพื้นที่ 31 ไร่ขึ้นไป เป็นจำนวนเท่ากับ

ร้อยละ 22.07 พื้นที่ที่มีอัตราส่วนผลตอบแทนจากการลงทุน สูงที่สุดได้แก่ ขนาดพื้นที่ 31 ไร่ ขึ้นไป เป็นจำนวนเท่ากับ ร้อยละ 2.39 และพื้นที่ ที่มีอัตราส่วนกำไรต่อส่วนของผู้ถือหุ้น ได้สูงสุด ได้แก่ ขนาดพื้นที่ พื้นที่ 1-10 ไร่ เป็นร้อยละเท่ากับ (0.25)

ตารางที่ 54 แสดงอัตราส่วนทางการเงินในการทำไร่สับปะรดของเกษตรกรตำบลบ้านเสด็จ

ผลการวิเคราะห์	ร้อยละ
อัตราส่วนกำไรต่อต้นทุน (1,597.01/ 7,789.88 )	20.50
อัตรากำไรต่อยอดขาย (1,597.01/ 9,386.89 )	17.01
อัตราส่วนผลตอบแทนจากการลงทุน (1,597.01/ 634,600.00 )	0.25
อัตราส่วนกำไรต่อส่วนของผู้ถือหุ้น ( 1,597.01/ ( 712,740.00- 2,195,000.00 )	( 0.11 )

จากตารางที่ 54 พบว่าอัตราส่วนทางการเงินของการทำไร่สับปะรดของเกษตรกร ตำบลบ้านเสด็จ มีอัตราส่วนกำไรต่อต้นทุน มีจำนวนเท่ากับ ร้อยละ 20.50 อัตราส่วนกำไรต่อ ยอดขาย มีจำนวนเท่ากับร้อยละ 17.01 อัตราส่วนผลตอบแทนจากการลงทุนมีจำนวน เท่ากับร้อยละ 0.25 และมีอัตราส่วนกำไรต่อส่วนของผู้ถือหุ้น มีจำนวน เท่ากับ ร้อยละ (0.11)

#### 4.4 ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคด้านการจำหน่ายสับปะรด

ตารางที่ 55 แสดงข้อมูลราคาที่จำหน่ายได้

ราคาที่จำหน่าย	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
พอใจ	13	14.44
ไม่พอใจ	77	85.56
รวม	90	100.00

ที่มา : จากแบบสอบถามของเกษตรกร

จากตารางที่ 55 พบว่า เกษตรกรผู้ทำไร่สับปะรดตำบลบ้านเสด็จ จำนวน 90 ราย มีความคิดเห็นโดยส่วนใหญ่คิดว่าราคาที่จำหน่าย ไม่น่าพอใจ เป็นจำนวน 77 ราย คิดเป็นร้อยละ 85.56 และคิดว่าราคาที่จำหน่ายน่าพอใจเป็นจำนวน 13 ราย คิดเป็นร้อยละ 14.44

ตารางที่ 56 แสดงวิธีการจัดจำหน่าย

วิธีการจัดจำหน่าย	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
พ่อค้ามารับซื้อในสวน	38	42.22
จัดจำหน่ายด้วยตนเอง	72	80.00
ขายให้เกษตรกรรายใหญ่	9	10.00
สหกรณ์การเกษตร	6	6.67
อื่นๆ	10	11.11

ที่มา : จากแบบสอบถามเกษตรกร

หมายเหตุ : เกษตรกรแต่ละรายสามารถเลือกตอบได้มากกว่า 1 อย่าง

จากตารางที่ 56 พบว่า เกษตรกรผู้ทำไร่สับปะรดจำนวน 90 รายมีวิธีการจัดจำหน่ายส่วนใหญ่โดยวิธีการจัดจำหน่ายด้วยตนเอง เป็นจำนวน 72 ราย คิดเป็นร้อยละ 80.00 พ่อค้ามารับซื้อในสวน จำนวน 38 ราย คิดเป็นร้อยละ 42.22 การขายให้เกษตรกรรายใหญ่ จำนวน 9 ราย คิดเป็นร้อยละ 10.00 เกษตรกรตอบอื่นๆ จำนวน 10 ราย คิดเป็นร้อยละ 11.11 และจำหน่ายให้สหกรณ์การเกษตร จำนวน 6 ราย คิดเป็นร้อยละ 6.67

ตารางที่ 57 แสดงวิธีการจำหน่ายสับปะรดของเกษตรกร

วิธีการจำหน่าย	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
ขายหมાયกแปลง	3	3.33
ชั่งตามน้ำหนัก (กิโลกรัม)	75	83.33
เก็บผลก่อนแล้วตีราคาภายหลัง	38	42.22

ที่มา : จากแบบสอบถามเกษตรกร

หมายเหตุ : เกษตรกรแต่ละรายสามารถเลือกตอบได้มากกว่า 1 อย่าง

จากตารางที่ 57 พบว่า เกษตรกรผู้ทำไร่สับปะรดตำบลบ้านเสด็จ จำนวน 90 ราย มีวิธีการจำหน่ายโดยส่วนใหญ่เป็นวิธีชั่งตามน้ำหนัก (กิโลกรัม) จำนวน 75 ราย คิดเป็นร้อยละ 83.33 ใช้วิธีเก็บผลก่อนแล้วตีราคาภายหลัง จำนวน 38 ราย คิดเป็นร้อยละ 42.22 และวิธีขายหมાયกแปลง จำนวน 3 ราย คิดเป็นร้อยละ 3.33

**ตารางที่ 58 แสดงข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาด้านผลผลิต**

ปัญหาด้านผลผลิต	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
สภาพดินฟ้าอากาศไม่อำนวย	30	33.33
ขนาดเล็ก	51	56.67
ปลูกแล้วไม่ขึ้น	19	21.11
อื่น ๆ	16	17.78

ที่มา : จากแบบสอบถามเกษตรกร

หมายเหตุ : เกษตรกรแต่ละรายสามารถเลือกตอบได้มากกว่า 1 อย่าง

จากตารางที่ 58 พบว่า เกษตรกรผู้ทำไร่น้ำส้มสายชู 90 ราย มีปัญหาด้านผลผลิตโดยส่วนใหญ่ จำนวน 51 ราย คิดเป็นร้อยละ 56.67 เนื่องจากผลผลิตมีขนาดเล็ก จำนวน 30 ราย คิดเป็นร้อยละ 33.33 เนื่องจาก สภาพดินฟ้าอากาศไม่อำนวย จำนวน 19 ราย คิดเป็นร้อยละ 21.11 เนื่องจากปลูกแล้วไม่ขึ้น จำนวน 16 ราย คิดเป็นร้อยละ 17.78 เนื่องจากเหตุผลอื่นๆ

**ตารางที่ 59 แสดงข้อมูลปัญหาและอุปสรรคเกี่ยวกับการจำหน่าย**

ปัญหาและอุปสรรค	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
ราคาตกต่ำ	82	91.11
ผลผลิตเก็บไว้ได้ไม่นาน	43	47.78
ไม่มีตลาดรองรับผลผลิต	62	68.89
พ่อค้าคนกลางกดราคา	52	57.78
อื่น ๆ	2	2.22

ที่มา : จากแบบสอบถามเกษตรกร

หมายเหตุ : เกษตรกรแต่ละรายสามารถเลือกตอบได้มากกว่า 1 อย่าง

จากตารางที่ 59 พบว่า เกษตรกรผู้ทำไร่น้ำส้มสายชู 90 ราย มีปัญหาและอุปสรรคเกี่ยวกับการจำหน่าย โดยส่วนใหญ่ เนื่องจาก ราคาตกต่ำ จำนวน 82 ราย คิดเป็นร้อยละ 91.11 เนื่องจาก ไม่มีตลาดรองรับผลผลิต จำนวน 62 ราย คิดเป็นร้อยละ 68.89 เนื่องจากพ่อค้าคนกลางกดราคา จำนวน 52 ราย คิดเป็นร้อยละ 57.78 เนื่องจากผลผลิตเก็บไว้

ไม่ได้نان จำนวน 43 ราย คิดเป็นร้อยละ 47.78 และเหตุผลอื่นๆ จำนวน 2 ราย คิดเป็นร้อยละ 2.22

ตารางที่ 60 แสดงข้อมูลความต้องการให้ส่วนราชการช่วยเหลือเกษตรกรผู้ปลูกสับปะรด

ความช่วยเหลือ	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
การจัดจำหน่าย	64	71.11
การให้ความรู้	25	27.78
เงินสนับสนุน	49	54.44
การรับรองราคาผลผลิต	70	77.78
อื่นๆ	8	8.89

ที่มา : จากแบบสอบถามเกษตรกร

หมายเหตุ : เกษตรกรแต่ละรายสามารถเลือกตอบได้มากกว่า 1 อย่าง

จากตารางที่ 60 พบว่า เกษตรกรผู้ทำไร่สับปะรดตำบลบ้านเสด็จ จำนวน 90 รายมีความต้องการให้รัฐบาลช่วยเหลือเกษตรกรผู้ปลูกสับปะรด โดยส่วนใหญ่ในเรื่อง การรับรองราคาผลผลิต จำนวน 70 ราย คิดเป็นร้อยละ 77.78 ในเรื่องการจัดจำหน่ายจำนวน 64 ราย คิดเป็นร้อยละ 71.11 ในเรื่องเงินสนับสนุน จำนวน 49 ราย คิดเป็นร้อยละ 54.44 ในเรื่อง การให้ความรู้ 25 ราย คิดเป็นร้อยละ 27.78 และเหตุผลอื่นๆ จำนวน 8 ราย คิดเป็นร้อยละ 8.89